

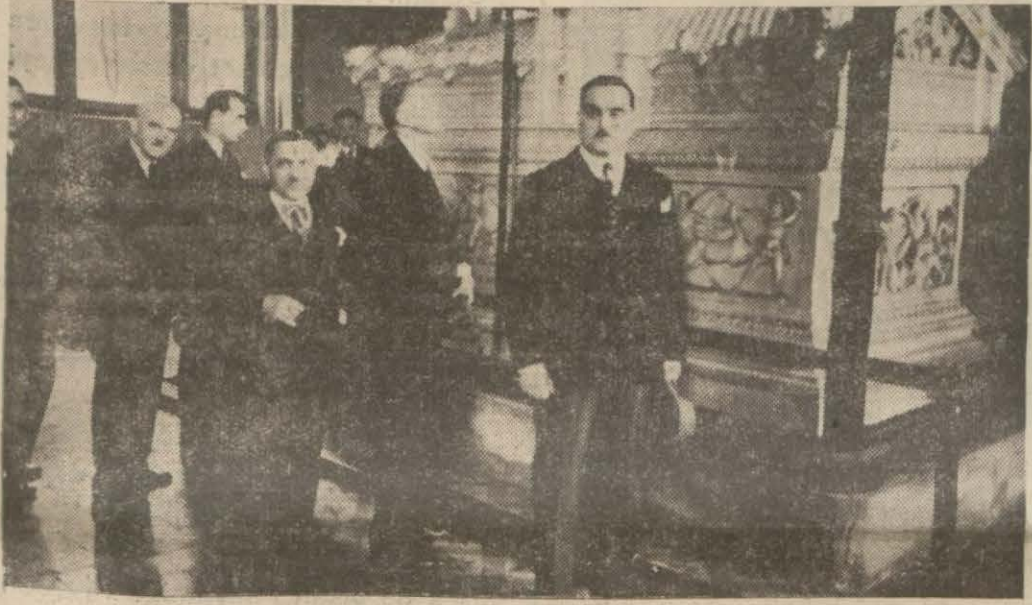

Türk ve Yugoslav Başvekilleri arasındaki konuşmaların hariçte uyandırdığı akisler Türkiye, Yugoslavya ve Çekoslovakya arasında üç taraflı bir misak akdi kararlaştırılmış

Muhterem Misafirimiz dün İstanbuldan ayrıldı

M. Stoyadinoviçin memleketimiz hakkındaki intibaları: "Sizin her yılınız başka ülkelerde onar yıllık ve hattâ yüz yıllık devirlerden daha verimli olmuştur,"

Muhterem Başvekil gazetecilere: "Askerî kuvvetinizi yakından gördüm. Onda da Ankarada müşahede ettiğim aynı canlılığı aynı hareketi buldum," dedi

Muhterem misafirimiz hareket inden evvel müzeyi gezerken

Üç gündüzenberi şehrimizde bulunan dost ve müttefik Yugoslavyanın muhterem Başvekilli Dr. Stoyadinoviç dün akşam saat 9,40 da sempron ekspresle Sirkeçiden hareket etmiştir. Muhterem misafirimiz trenin hareketinden beş on dakika evvel gara gelmiş, bir müddet istirahat etmiştir. Dr. Stoyadinoviç Türk - Yugoslav bayraklarıyla süslenen istasyonda parlak bir surette uğurlanmış, selâm resmini ifa eden askerlerimiz önünden geçerken türkçe: — Merhaba demiştir.

Muhterem Başvekil vali, kumandan vekili General Ali Fuat, Yugoslavya sefiri, konsolos Vukatiç, konsoloshane erkânı, Yugoslav kolonisi ve kalabalık bir halk tarafından uğurlanmış, ayrıca bir polis müfrezesi tarafından da selâmlanmıştır.

Trenin hareketi esnasında bando Türk ve Yugoslav millî marşlarını çaldı. (Devamı 3 üncü sayfada)

Hariçteki Akisler

Paris, 2 (Hususi) — Siyasî mahafilde olduğu kadar gazetelerde de Ankara ve Pragda yapılan son müzakerelere büyük bir ehemmiyet atfedilmekte ve muhtelif mütalealar ileri sürülmektedir.

Kral Karolun Prag seyahatinden bahseden Temps gazetesi, iki devlet reisinin şu meseleleri görüştiklerini yazıyor :

- 1 — Çek ve Sovyet münasebatı,
- 2 — Küçük Antant ile Roma protokolunu imzalayan devletler arasında muhtemel bir teşriki mesai imkânı. (Devamı 3 üncü sayfada)

Ziraat Bankasında yapılacak islahat

Yeni kanun lâyihası dün Meclise verildi

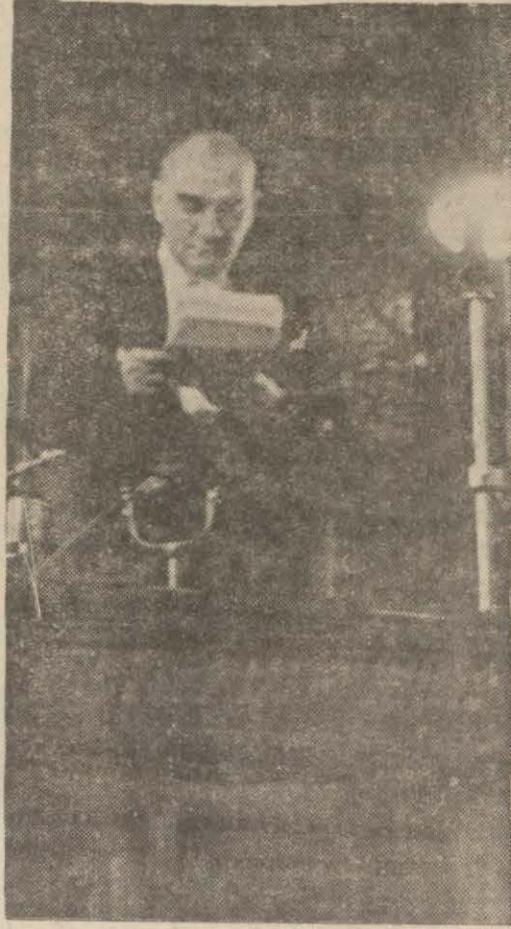
Yeni kanunla Ziraat Bankası zirâî kooperatiflerin ana bankası olacak, zirâî kredi işlerinden başka zirâî sanayii tesis ve bunlara iştirâk vazifelerini de üzerine alacaktır.

Banka bataklık kurutma, çay yataklarını temizleme, kanal açma suretleriyle ziraate elverişli toprakları kurutup işletecek ve toprağı az çiftçiye bu gibi araziye uzun vâde ile dağıtacaktır. Ziraat Bankası memurları diğer devlet müesseseleri memurlarının haklarından istifade edecekler

Ankara, 2 (Hususi) — Atatürkün dünkü nutuklarında önümüzdeki yılda görülecek işler arasında, Ziraat Bankasına verilecek yeni şekli de ehemmiyetle mevzuu bahsetmişlerdi. Hükümetin buna ait hazırladığı esaslar bir

(Devamı 8 inci sayfada)

MECLİSİN AÇILIŞI İNTİBALARI

İki kıymetli intiba: Cumhur Reisi Atatürk Millet Meclisi Kürsüsünde Mühim nutuklarını irad ederlerken. [Meclisin açılışına dair diğer resimler yedinci sayfamızdadır.]

Hayatı ucuzlatmak İçin alınması Düşünülen tedbirler

Tüccara göre eşya fiyatlarını yükselten âmiller evvelâ gümrük resmi sonra da Klernig usulünün bazan mah ^o/_o 25 pahalıya almamıza sebep olmasındır

Hayatı ucuzlatmak isteyen hükümetin hedefi gerek dahilde istihsal edilen ve gerek hariçten getirilen maddelerin ucuzlatılmasıdır.

Bunun için alınacak tedbirler arasında ithalâtın da ihracat gibi tam bir devlet mürakabe ve kontrolüne tâbi tutulması (Devamı 11 inci sayfada)

Paraşütçü Eribe için dün Ankara ve İstanbulda ihtifaller yapıldı

Arkadaşları anlatıyorlar: "Zavallı Eribenin yere düşer düşmez ilk sözü (Nasıl fena atlamadım ya?) diye sormak oldu. Muallimimizin kendisine fena not vermesi ihtimalinden korkuyordu "

ERİBE

Eribe, kazadan bir kaç gün evvel, Sovyet Generali Eydeman'ı karşılamak üzere arkadaşlarıyla beraber Ankara istasyonunda beklerken (Yazısı 8 inci sayfada)

Çimento ihtikârı kalmıyacak

SON POSTA'nın neşriyatı nazarı dikkate alındı

Bir müddet evvel çimento meselesine temas eden Son Posta fiyatlarıdaki yüksekliği mevzuu bahsederek (Devamı 8 inci sayfada)

IRAKTA YENİ HÂDİSELER BEKLENİYOR

Yeni Irak Başvekilli Hikmet Süleyman [Bu resim yeni Başvekilin Beyoğlu mutasarrıflığında memur olarak çalıştığı zaman çekilmiştir] (Yazısı 8 inci sayfada)

Mareşal Fevzi Köstenceye gitti

Büyük Erkânharbiye Reisimiz Mareşal Fevzi Çakmak Bükreşte, Balkan Antantına dahil hükümetler erkânharbiye reisleri arasında yapıldı. (Devamı 4 üncü sayfada)

Hergün

Hükümet mamul eşya fiyatlarını niçin düşürmek istiyor?

Yazan: Muhittin Birgen

Türkiyede büyük bir sanayileşme programı hazırlandığı sıralarda ben, İzmirde «Türk kooperatifçisi» ünvanile ve memlekette kooperatifçilik kültürü yaymak maksadile aylık bir mecmua neşrediyordum. Bu mecmuada iktisadî meselelerimize ait yaptığım neşriyat arasında sanayileşme hareketinin muvaffak olması için en büyük engel büyük müstehlik kitle içindeki mübayaa kudretinin darlığından ileri geleceği fikrini müdafaa ediyordum. Yer yüzünde toprak mahsulleri fiyatları harbi müteakip on sene kadar yukarıya doğru bir fiyat hareketi yaparak bir müddet yüksek bir seviyede tutulduktan sonra süratle düşmeğe başlaması, Türkiyede büyük istihlak kitlesinin mübayaa kudretini birdenbire düşürünce, tabiatı ile; bundan, mamul eşya sürümü de müteasir olacaktır. O zamandanberi yapılan tecrübeler göstermiştir ki artık toprak mahsulleri fiyatlarının tabii seviyelerini yükseltmek ve bu suretle artacak olan mübayaa kuvveti sayesinde fabrikalarımızın meydana getirecekleri mamul eşya sürümünü matlub bir seviyede tutmak mümkün değildir. Halbuki büyük ölçüde yapılan her imalîin yegâne muvaffakiyet şartı sürümün çoğalmasdır. Sürüm çoğalmadıkça sanayiîin genişlemesine imkân olmamak şöyle dursun, hattâ bunun tutunabilmesi dahi şüpheli olur. İşte, son zamanlarda Başvekilimizin hayatı ucuzlatmayı düşünmesine sebep olan muhtelif âmillerden biri de bu olsa gerektir.

Türkiyede istihlak maddelerinin fiyat seviyeleri ve bunların aralarında mevcut karşılıklı nisbetleri tetkik edilince görülür ki en çok düşen fiyatlar toprak mahsulleri fiyatlarıdır. Bunun karşısında, ya hiç düşmeyen, yahut ta pek az düşen fiyatlar da en ziyade köyde istihlak edilen eşyanın fiyatlarıdır. Petrol, kaput bezi, kahve, deri mamulâtı ve bu arada ayakkabı gibi.

Meydana getirdiği mahsullerin eskisine nisbetle çok az para etmesi yüzünden pazarda sarfedeceği paranın azaldığını gören köylü, kendisini, derece derece, muhtelif eşyanın istihlakından mahrum etmeğe mecbur olmuş ve bunun neticesi olarak ta mamul eşya sarfiyatında istenilen nisbet elde edilememiştir. Köyde görülen bu hareketin gari tezahürleri de olmuştur. Meselâ, Türkiyede ötedenberi mevcut bir deri sanayiîi bulunmasına ve bunların fiyatlarının da pek yüksek bulunmasına rağmen köy pazarında yeni bir meta zuhur etmiş ve bu deriden de hattâ bezden mamul ayakkabıya rekabet etmiştir: Eskimiş otomobil lastiklerinden mamul ayakkabılar! Bugün otomobil tekerleklerinde kullanılmıyacak hale gelmiş bir lastiğin dört liraya satılabildiğini görüyorsak bunun başlıca sebebi budur!

Bu tarzda garip misaller bundan ibaret değildir. Daha başkaları da vardır.

Hep aynı sebeplerden dolayıdır ki Türkiyede hususî sermaye ve hususî teşebbüs şeklinde yapılmış olan bazı sanayiî tecrübeleri müsbet neticeler vermemiş ve bunu yapanların hayli miktarda zarar etmelerini mucip olmuştur. Büyük müstehlik kitlesinin mübayaa kuvvetinin düşmesi, bunun sanayiî eşyasına bir nevi zarurî boykotaj yapması gibi bir netice vermiş bulunuyor ve bu vaziyet bugün vazih bir surette göze çarpmaya başlıyor.

Hakiki vaziyet böyle göze çarınca buna karşı çareler aramak lâzım geleceği aşîkârdır. Çare hayatı ucuzlatmaktır. Ucuzluk hareket, hareket ucuzluk ve gene hareket ve gene ucuzluk yapar. Köylü mübayaa kuvvetinin artmasını mamul fiyatlarının yükselmesinden beklemek bugün için yanlışır. Yeni bir harp dünyayı bir daha yerinden oynatmadıkça fiyatlar yükselmez. Şu halde yapacak şey mamul eşya fiyatlarını düşürmektir. İşte hükümet te bunları düşünüyor. Tahmin edilebilir ki bu husustaki tedbirlerin alınması gecikmeyecektir.

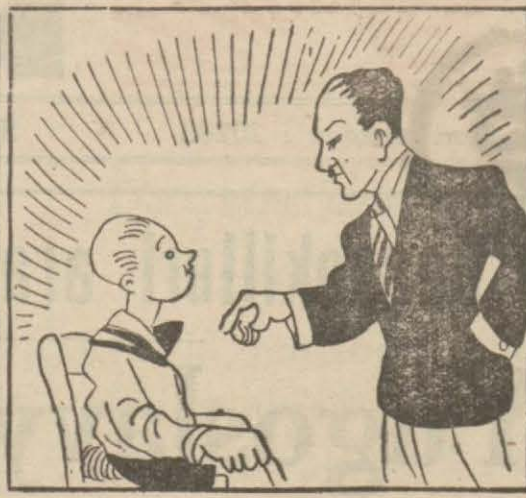
Resimli Makale

Tabiat en büyük taklit kabiliyetini çocuğa vermiştir. Çocuk, söz söylemeden, yiyip içmeden, giyinmiye kadar her şeyi taklit ederek yapar, görerek öğrenir.

Çocuk iyi konuşmayı bilmiyorsa, temiz yiyip içmiyorsa, elbiselerini itina ile muhafaza etmiyorsa biliniz ki iyi konuşmayı, muntazam yemeyi, elbiseyi temiz tutmayı evinde görmemiş demektir.

Hakkımızda yabancılar tarafından fena bir hüküm verilmesini istemiyorsanız, çocuğunuzun bulunduğu mecliste tıpkı bir âmir karşısında bulunuyormuş gibi muntazam hareket ediniz.

SÖZ ARASINDA

İtalyanların Habeşistan için Bastırdıkları pul

İtalya Habeşistanı ilhak ederek imparatorluk tesis ettikten ve bu imparatorluğu da Almanlara tasdik ettirdikten sonra, Habeşistan namına pul bastırmağa karar vermiştir.

Resim, üzerinde İtalyanca, Habeşce ve Arapça yazılar bulunan ilk pulu göstermektedir. Resimde İtalya Kralı Viktor Emanoel görülmektedir.

Siyaset mi, cerrahî mi, mimarî mi eskidir?

Bir diplomat, bir operatör, bir de mimar mesleklerinden bahsediyorlar ve her biri kendi mesleğinin daha eski olduğunu iddia ediyormuş. Operatör: — Cerrahî her meslekten eskidir demiş, Hazreti Âdemden bir kemik çıkarılarak Havva anamız yaratıldı.

Mimar itiraz etmiş:

— Âdem dünyaya geldiği zaman sığınacak yerler bulmuştu ve dünya o sıralarda hercü merçten kurtulmuştu. Bu işi elbet bir mimar eli yapmıştır.

Derken diplomat söze karışmıştır: — İyi söylüyorsunuz, bahsettiğiniz hercü merci biz yapmıştık. Siyaset dünyadan evvel vardı.

Bu iddiaya hiç biri cevap verememiştir.

Greta Garbo hayatını filme aldırdı

Greta Garbo yeni bir kaprisini tatmin etmiştir. Güzel yıldız kendi hususî hayatını filme aldırmıştır. Filmde «Greta Garbo burada doğdu», «ilk defa şu evde iken film çevirmeğe başladı», «parayı şurada kazandı», gibi levhalar varmış.

HERGÜN BİR FIKRÂ

İkisi de fena

Şeyhislâm Piri zade Sahip Molla sözünü esirgemez, salâbeti ahlâk sahibi ve düşüncesinin eri bir adamdır.

Bu yüzden, Abdülhamit devrinde, tâ Meşrutiyetin ilânına kadar menkûp yaşadı.

Ancak o vakit âyan azalığına tayin edilerek gölgeden aydınlığa çıkan Molla Bey bir gün meclis koridorlarında İttihat ve Terakkinin ileri gelenlerinden biri ile konuşuyordu. Bir hayli münakaşadan sonra, muhatabına:

— Beyefendi! dedi. Bizim memlekette korkulacak iki türlü insan vardır: Kanuna hiç riayet etmeyenlerle, kanuna fazla riayetkâr olanlar. Ben bunların her ikisinden de gocunurum.

Kurulmadan

İşliyen saatler

İsviçrede bir saat fabrikası halkı

lüzumsuz hareketlerden vikaye etmek için parmağa takılan yüzük gibi saatler imal etmiştir. Bu saatler fevkalâde iyi işlemekte, ellerin hareketile kurulmakta olduklarından ayrıca sabah akşam kurmağa lüzum hissettirmemekte imişler, aynı zamanda çok ucuz olan bu saatler fevkalâde fazla ragbet görmüş ve altı ayda sekiz milyondan fazla satılmıştır.

83 yaşında bir kadın kendisine 84 yaşında bir koca buldu

Önümüzdeki hafta yeni Zealand'ın Okland şehrinde Madam Smit ile Mister Vilyams'ın düğünleri yapılacaktır. Madam Smit 83 yaşındadır. On beş seneberi duldur. Senelik beş yüz İngiliz lirası iradı vardır. Ömrünün geriye kalan kısmını mes'ut geçirmeği arzu ettiği için gazetelere verdiği bir ilânda vaziyetini samimiyetle anlatmış ve kendisine «meftun» olacak «şen» bir koca aradığını ve bununla «kalbinin boş» kısmını dolduracağını

İnsanlar gibi Kuşlara da müşhil Vermeye başladılar

Yalnız insanlar rahatsızlanmaz, mide ağrısı çekmez, ya... Kuşlar da aynı derdin esiridirlir.

İşte şu, resmini gördüğümüz Afrika ormanlarının Londrada misafir bulunan kuşcağını Londranın rutubetli havasına tahammül edemediği için hastalanmıştır. Doktor da kendisine kaşıkla Hint yağı vermektedir.

Borjyaların kullandıkları zehirlerin terkihi bulunuyor

Hristiyanlık tarihindeki cinayet ve vahşetlerle şöhet kazanan Borjyaların, meşhur bir zehirden bahsedilir. Onlar âni tesiri olan fakat hiç eser bırakmayan bir zehre sahip imişler. Borjyalara bu zehri Venedik tarikile Portekizli gemiciler getirmişler. Portekizli gemiciler bu zehri, Habeşistandan tedarik ettiklerini söylerlermiş. İtalyanlar Habeş ülkelerini zaptettikten sonra, bu zehrin de mahiyetini öğrenmişlermiş. Bu zehir Tana gölü civarında yetişen bir nevi akrepten istihsal ediliyormuş. Zehir dimağa tesir ediyor, adamı âni olarak öldürüyor, ve ölümün de sebebi bir türlü anlaşılamiyormuş.

İlan etmiştir. Pek az bir müddet zarfında 45 ile 98 yaşları arasında erkeklerden altmış yedi mektup almıştır. Her vakit makul düşünen Madam Smit bunların içinden 84 yaşında müteakit bir kaptanı tercih etmiştir. Avustralyada yerleşmiş olan kaptan Vilyams karısına kavuşmak üzere ilk vasıta ile yola çıkacağını telgrafla bildirmişti.

Sözün Kısası

Eribe

E. Talu

Türk kıızı! Bir kaç yıl evvelisine gelinceye kadar, insanların arasına çıkmağa lâ-yık görülmiyen sen, bu mülkü ve bu milleti yoktan var eden yüce kudretin kurtarıcı himmetile göklere kadar yükseldin.

Çarşafatın ve kafesten kurtulduğün gün, ruhunun temiz heyecanı, gönlünün yükselme ideali seni kanatlandırdı, Türklüğünün ve kadınlığının şerefini bulutların da fevkine ulaştırmağa sevketti.

Asırlarca, koyu ve şuursuz bir taassubun hakir gördüğü aziz varlığını tenzih etmek kaygusile, onun en çetin imtihanlarda bile üstün çıkacağını ispat etmek istedin.

Kültürde, fazilette, yazıda, hitabette, muallimlikte, hekimlikte, avukatlıkta, hâkimlikte hak ettiğin şeref sana yetmiyordu. Çeliğe, demire, fezaya, unsurlara da hâkim olmak istedin.

Bir çoklarımızın içine binip rahat yolculuk etmekten de korktuğumuz tayyare, senin nazik parmaklarına râm oldu.

Uçtun.. Paraşütle, en yüksek irtifalardan yerlere atılmayı, insanlara cesaret, cür'et, metanet dersi vermeyi ideal edindin.

Bir gün, hava, unsur, senden öç almak istedi.. Ve sen, Türk kıızı, birdenbire sana itaat etmez olan paraşütünün bir hiyaneti yüzünden çok sevdiğin anayurd'un kucağına, cansız düşüverdin.

Fakat ben buna düşmek demem, Türk kıızı Eribe!

Hava şehitleri yere düşmüş sayılmazlar; onlar, hayattan nasipleri kesildiği andan itibaren milletin kalbine düşer, orada kalırlar.

Sen de bizim kalbimize düştün, Türk kıızı! Sana orada, en temiz duygularımızdan bir mezar vücuda getirdik. Emin ol: O mezara, nişyan denilen mel'un şey aslâ uğramaz. Senin aziz hatıran orada daima yaşar.. Çünkü sen, yurdunun, milletinin, kadınlığının şerefini birlikte yükseltmek için çıktığın gökyüzünden düştün.

Korkma! Senin bu düşüşün, hiç kimsenin şevkini kırmadı. Bilâkis, göreceksin. Senin intikâmını almak için, haşşaya, daha kaç tane kardeşin, kaç hemşiren daha atılacak.

İnsan, hangi cinsten olursa olsun, inatçı ve kincidir. Bir gün o intikâmı elbette alacak, senin artık dolaşamadığın gökkubbede senin hazin menkıbeni terennüm ederek, kat'i hâkimiyetini dolaştıracaktır.

E. Talu

Biliyor musunuz?

1 — İngiltereden Türkiyeye ilk defa hangi tarihte elçi gönderilmiştir? Ve bu elçi İstanbula niçin gelmiştir?

2 — Bazı Avrupa kadınlarının, bilhassa İngiliz kadınlarının kullandıkları saplı gözlük ilk defa ne zaman, kimin tarafından kullanılmıştır?

3 — Goşo nedir? Kimler kullanır? (Cevapları Yarın)

★

Dükkü Suallerin Cevapları:

1 — Kanunî Sultan Süleyman'ın en gözde karısı Hürrem Sultanın asil ismi Rokzolandır. Öldükten sonra Mimar Sinan'ın yaptığı Süleymaniye caminin yanındaki türbeye gömülmüştür.

2 — Ayçiçeğine Fransızlar Kraliçe Margrit derler.

3 — Meşhur müftü Cemalî Efendi, Yavuz Selim zamanında yaşamış ve şeyhislâmlık etmiş bir adamdır. Kendisi evinin penceresinden, içine halkın istidalarını kolayca atabilmeleri için bir zembil asmıştır. Bu yüzden kendisine «Zembilli» lâkabı takılmıştır.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Mudanyada bir mütareke âbidesinin yapılmasına karar verildi. Mudanya mütarekesi, Lozan muahedesinin mukaddemesidir. Kararı alkışlanmamak, doğru bulmamak kabil olamaz. Fakat işittik ki bu âbideyi de Kripel yap-

caktır. Kripelin şahsına veya san'at kabiliyetine itiraz edecek değiliz, amma Türkün hissini bir yabancıymış ifade edebileceğine inanmıyoruz, fakat ey okuyucu sen.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

TELGRAF HABERLERİ

İhtilâlciler tekrar Madrid üzerine yürümeğe başladılar

SOVYET GEMİLERİNİN ÂSİLER TARAFINDAN ARANMASI MOSKOVADA ASABİYET UYANDIRDI

Talaveria de la Resina, 2 (A.A.) — Nasyonalistler dün Navalcarnero'nun şimal ve şimali şarkisinde yeni muzaferyetler kazanmışlar ve Sevilla la Nueva ve Sillamantillayı işgal ettikten sonra Madridin 20 kilometre şarkında ki Bounete mevkinde zaptetmişler ve 15 santimetrelilik iki top iğtinam etmişlerdir.

Salamanka, 2 (A.A.) — Madrid kuvvetleri, Getafe'nin 11 kilometre uzaklığında bulunan Parla civarında Toledo'yu almak maksadile bir mukabil taarruz yapmışlardır. Bu taarruzu püskürtten Nasyonalistler, 14 tonluk bir tank ve birçok harp malzemesi iğtinam etmişlerdir.

Moskova, 2 (A.A.) — Tas Ajansı bildiriyor: Sovyet gemisini durdurarak araştırmış olan İspanyol âsilerinin küstaçta tarzı hareketlerini mevzuu bahsedilen İzvestiya gazetesi diyor ki:

«Asilerin beynelmilel açık deniz yolları üzerindeki bu gibi küstaç hareketlerini daha doğmadan ezmek lâzımdır. İspanyol isyanının beynelmilel bir muhasama şeklinde tecelli etmesinden korkan bütün fertler, İspanyol âsilerinin denizlerdeki meydan okuma hareketlerinden büyük bir endişe duymaktadırlar.

Paris, 2 (A.A.) — Vallaloid'den bildirildiğine göre, şimdi Barselon'da bulunan Başkan Azana'nın vaziyeti

gayri kabili tahammül bir şekilde girmiştir. Azana bundan bir kaç gün evvel Barselon'dan hareket etmek istemişse de anaristler bu harekete mâni olmuşlardır. Bu vaziyet karşısında Başkan intihara teşebbüs etmiş fakat General Masquelet Cumhurreisini vazgeçirmiştir.

Madrid, 2 — Harbiye Nezareti, Escorial mntakasında Nasyonalistler tarafından yapılmış olan taarruzlarla bunların Tage vadisinde ve Madridin şimali şarkisinde Siguenza mntakasında yapmış oldukları hücumların tardedilmiş olduğunu bildirmektedir.

Muhterem Misafirimiz dün İstanbuldan ayrıldı

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

muştur. Başvekile Hariciye kalemi mahsus müdürü Refik Amir ve protokol memurlarından Şemseddin Arif hududa kadar refakat etmişlerdir.

Misafir gazeteciler de aynı trenle memleketlerine dönmüşlerdir.

Muhterem Başvekilin beyanati

Dr. Stoyadinoviç dün akşam saat altı buçukta, Yugoslavya başkonsolosluk binasında İstanbul matbuat mümessillerini kabul ederek, kendilerine aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

— Dost ve müttefik Türkiyeyi, büyük Cumhuriyet bayramında ziyaret etmek için nâdir bir fırsat çıktı. Böylece, Türkiyeyi, savetinin geçit resmini yapmakta olduğu bir sırada gördüm ve onun terakkiyatını yakından müşahede ettim.

Reisicumhur Ekselans Atatürk gibi yüce ve dinamik bir varlığın sevk ve irşadile bu kadar az zamanda elde etmiş bulunduğunuz neticelere hayranım.

Sizin her yılınız, başka ülkelerde onar yıllık ve hattâ yüzer yıllık devirlerden daha verimli olmuştur. Reisicumhur Atatürk, adının sizin dilinizdeki medlülünü gerçekten temsil etmektedir. O, yeni Türkiyenin hakiki atasıdır.

Yepyeni, apak ve şerefli Ankarak ye ni ve misli bulunmaz bir faaliyet enmucüdür. O, daha şimdiden, aynı sahada veyahut ki pek yakınlarında biri birini takip etmiş olan kültür merkezlerine yetişmiştir. Ve onları elbette geçecektir. Bugünkü Kamalist Ankara, Eti Boğazköyüne ve buralarda teessüs eden azametli eseri hayretle takip eyleyen eski büyüklerle gururla bakabilir.

Geçit resminde askeri kuvvetinizi yankından gördüm. Onda da, Ankarada müşahede ettiğim aynı canlılığı, aynı dinamizm ve hareketi buldum. Dost ve müttefik Yugoslavyanın, Türk ordusunu, bu kadar iyi yetişmiş, zabtı rapt hu-

susunda bu derece mükemmel ve bu kadar şevk ve heyecan içinde görmekten ne türlü hâz duyduğumu söylemeğe lüzum var mıdır?

Tayyarecisinden denizcisine kadar ordunun her sınıf efradının simasında vazife aşkı ve kuvvet ve kudret inancı okunuyordu.

Ordunun yanbaşıda büyük Şefini kıvançla selâmlamakta olan Halk Partisini de asla unutmuyacağım. Sây ve nizam, harp ve sulh, yeni Türkiye yurddaşlarının hükmü altındadır.

Ankaradaki kısa ikametim, bana, milî bünyenizin, en sağlam temeller üzerinde kurulu, sağlam bir bünye olduğu kanaatini verdi.

Her tarafta, iyice tetkik edilerek, geniş esaslara göre hazırlanmış bir plânın mevcudiyeti göze çarpmaktadır. Mimarî bizzat büyük Şefiniz Atatürk olan bu plânı tahakkuk ettiren ise, kendilerile uzun ve samimî görüşmelerde bulunduğum Başvekil İsmet İnönüdür.

Evvelisi gün Ankaradan, bugün güzel İstanbulunuzdan ve binnetice Türkiyeden ayrılırken, siz gazetecilerin himmetlerinizden de bahsetmemek elimden gelmez. Memleketlerimizin yakınlaşmaları ve karşılıklı tanışmaları için siz de çok emek sarfettiniz. Bu yolda devam etmenizi rica ederim.

Ve bu vesileden istifade ederek, dost ve müttefik Türk milletinin refahı ve yükselmesi için gönlümden kopan hararetili dileklerimi, sizin vasitanızla kendisine bir kere daha ifade eylerim.

Muhterem misafirimiz dün müzeleleri gezmiş, bundan başka şehrimizdeki Yugoslav tebaasını kabul ederek kendilerile vedalaşmış ve akşam yemeğini Konsolos Vukotičle refikasının nezdlerinde yemiştir.

Yunan Gazeteleri Memnun

Atina, 2 (Hususî) — Yunan gazeteleri Yugoslavya Başvekilinin Ankarada Türk ricalile yaptığı mülâkatların müsbir neticeler verdiğini memnuniyetle kaydetmektedirler.

Fransızlar Musolininin nutkunu ihtiraslarla dolu buldular

Londra mahafili Musolininin Fransadan ihmalkâr bir lisanla bahsettiğine işaret ediyor

Londra, 2 — Sabah gazeteleri, Musolini'nin dünkü nutkunu, İngiltere ile bir uzlaşmaya varmağı istihdaf eden bir teşebbüs olarak telâkki etmekte, fakat aynı zamanda Musolini'nin kullandığı kelimelerin şiddetine de işaret etmeği unutmamaktadırlar.

Röyterin Roma muhabiri ayrıca diyor ki:

«Musolini'nin nutkundan bir parçası, büyük bir sürpriz uyandırmıştır. Bu parça, Akdeniz büyük devletlerinden birisi olduğu halde Fransadan ihmalkâr bir lisanla bahsedene parçadır.

Musolini, öyle kelimeler kullanmıştır ki, insan filhakika Akdenizde hassaten tehlikeli bir anlaşmazlık mevcut bulunduğunu sanabilir.

Hariçteki Akisler

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

3 — Çekoslovakya ve Lehistanın da Balkan Antantına iltihakı imkânları.

Pragda çıkan Prager Pres gazetesi nazaran, Kral Karol ile Cumhurreisi Benes arasında hasıl olan anlaşma mucibince Küçük Antanta dahil ve ileride iltihak edecek olan her devlet, başka bir devletle misak aktebilecektir. Ancak şu şartla ki, bu misak Antant haricinde bir devletle yapıldığı takdirde, diğer iki aza devletin de muvafakati alınacaktır.

Diğer taraftan, Yugoslav Başvekilî Stoyadinoviçin Ankarayı ziyaretinden bahseden Övr gazetesi ise şunları yazıyor:

«Bazı alâime göre İsmet İnönü ile Stoyadinoviç beyninde yapılan müzakereler, Ankara - Sofya - Belgrat arasında üç taraflı bir misakın akîni istihdaf ediyor. Fakat bu gayenin tahakkuku muhtelif müşkül-lerden âri değildir.

Temps gazetesinin hususî muhabiri ise Belgrattan telefonla şunları bildiriyor:

— Kamâl Atatürk ile Stoyadinoviç arasında yapılan görüşmeler, Balkan devletlerinin müstakbel münasebetleri bakımından hayati bir ehemmiyeti haiz bulunmaktadır. İyi haber alan Yugoslav mahafilinde temin edildiğine göre, Stoyadinoviç ile Türk ricali Balkan Antantını daha genişletmeği kararlaştırmışlardır.»

Herhalde, Stoyadinoviçin Belgrada dönüşünden ve Çek Cumhurreisi Benesin yakında Yugoslav saltanat naibi Prens Pola yapacağı ziyaretten sonra, vaziyet tamamen tavazzuh edecek ve bu siyasi görüşmelerin neticesi belli olacaktır.

Bir İtalyan vapuru yandı

Londra 3 (A.A.) — Limanda bulunan İtalyan bandralı İris vapurunda yangın çıkmış ve vapur hemen tamamen yanmıştır.

Budapeşte, 2 — Macar siyasi mahafili Musolini'nin nutkunu büyük bir memnuniyetle karşılamışlardır.

Paris, 2 (A.A.) — Gazeteler, Musolini'nin Milâno'da söylemiş olduğu nutkun Realist mahiyetini teslim etmekte müttefik olmakla beraber tenkitlerini esirgememektedirler.

Le Journal, yazıyor: Teklif olunan yeni sulhta bir yığın ihtiraslar vardır.

Belgratta nasıl karşılandı?

Belgrat, 2 (A.A.) — Resmî mahafil, Stoyadinoviçin halihazırda İstanbulda bulunması dolayısıyla Duce'nin nutku hakkında ihtiyatlı lisan kullanmakla

Atatürkün Teşekkürleri

Ankara 2 (A.A.) — Riyaseticumhur Umumî Kâtipliğinden:

Cumhuriyetin yıldönümü münasebetile memleket dahil ve haricinden Reisicumhur Atatürke hitap eden vatandaş ve ırkdaşlarımızın çok heyecanlı duygularını bildiren telgraflar gelmekte devam etmektedir. Bunlardan pek müteahhis olan Atatürk teşekkür ve muhabbetlerinin Anadolu Ajansı vasitasile tekrar iblâğını emir buyurmuşlardır.

Deniz kenarında boğulmuş bir çocuk bulundu

İzmir, 2 (Hususî) — İzmirde Turan'da deniz kenarında yeni doğmuş ve boğulmuş bir kız çocuğu bulunmuştur. Derhal tahkikata geçen polis Şerife isimindeki bir kadının gayri meşru olan çocuğunu Şefika isimindeki bir arkadaşının yardımile boğarak deniz kenarına yumuşak kumlara gömdükleri anlaşıldı. Bu iki kadının mağazalarda çalıştıkları da tesbit edilmiştir. Adliye tahkikat yapmaktadır.

İnebolu faciası

Ehli vukuf raporunda mesuliyeti kaptanlara yükletiyor

İzmir, 2 (Hususî) — İnebolu faciasının davasına bugün ağır ceza mahkemesinde bakılmıştır. Bu celsede mahkemece tayin edilen ehli vukufun hazırladığı rapor okunmuştur. Bu raporda facianın bütün mes'uliyeti birinci ve ikinci kaptanlara yükletilmektedir ve ihmalleri yüzünden ölüme sebebiyet verdikleri ve facianın vukubulmasına meydan bıraktıkları söylenmektedir...

Bu rapora nazaran işletme müdürü Zekeriyâ ile diğer altı suçlunun hâdisi ile hiç bir alakaları görülmediği ve suçlularının mes'uliyetleri olmadığı ifade edilmektedir. Celse ayın otuzuna talik edilmiştir.

Egede tütün Piyasası açıldı

İzmir, 2 (Hususî) — Ödemiş, Akhisar, Kuşadası, Milâs ve Muğlada tütün piyasası hararetle açıldı, Akhisarda 1.200.000, Kuşadasında 250.000, Ödemiş 700.000 kilo tütün piyasaya arz edilmiştir. Fiyatlar 73 ile 129 kuruş arasında temevvüc etmektedir. Amerikalılar piyasadaki henüz mal almağa başlamadıkları için rekabet de fazla mevcut değildir. Fiyatları düşürmek için yapılan gizli anlaşma, müstahsilin basireti sayesinde, muvaffak olamamıştır.

Tramvay - otobüs çarpışması

İki kişi ehemmiyetli surette yaralandı, bir araba parçalandı

Dün Etyemezde bir tramvay-otobüs müsademesi olmuş, 3566 numaralı otobüs ile 326 numaralı vatmanın idaresindeki tramvay çarpışmıştır. Çarpışma neticesinde otobüs de tramvay da hasara uğramış, otobüs yolcularından itfaiyeci Hasan ile Bakırköyden Mustafa isiminde iki kişi ehemmiyetli surette yaralanmış, hastaneye kaldırılmışlardır.

★ Vatman Sadullahın idaresindeki tramvay da Kemalpaşa caddesinde bir yük arabasına çarpmış, arabanın tekerlekleri ve arkası parçalanmıştır. beraber Yugoslavya - İtalya münasebatına dair olan fıkra dolayısıyla memnuniyetlerini izhar eylemektedirler.

Pragda heyecan

Prag, 2 — Musolininin Milâno'da söylediği nutuk burda büyük bir heyecan uyandırmıştır.

Siyaset ALEMİNDE

● Irak vukuatı münasebetile

● "Rex", hareketi nedir?

Irakta, Yasin Paşa hükümetinin devrilmesi, Harbiye Nazirinin katli, bir kısım nazırların da hudut harici edilmelerile nihayet bulan hükümet darbesinin hakiki mahiyeti henüz katıyile anlaşılabilir olmaktan uzaktır. Bu vukuatı mevzuu bahseden bazı kaynaklar, bu işte Nasyonal Sosyalist tesiri gördükleri gibi, Sosyalist bir cereyanın başlangıcı olduğunu iddia edenler de vardır. Fakat bütün bu tahminler hilâfına umumî şekli ve mahiyeti ile Irak darbe hükümeti, tamamen millî bir ifade taşımaktadır. Eğer bu, böyle olmamış olsaydı, Süleyman Hikmet Bey hükümetinin, işbaşına gelirmemiş Filistin Araplarına yardım edileceğini ilân etmezdi. Yeni hükümetin takip edeceği siyaset İngiltereyi de şiddetle alâkadar eder. İngiliz membarları, henüz bu vadide fikir beyan etmiş değillerdir. Irak petrolünün âkubeti mevzuu bahsolunca, İngilterenin bigâne kalması mümkün değildir. Belki İraka daha mutlak bir istiklâl temin etmek, belki de şahsî münafetlerin bir muhasebesini yapmak için vukua getirilen son hareketin mânasını, bir de, İngiliz kafasile muhakeme edilmiş görmek lâzımdır. Ancak o zaman, vaziyet hakkında sarîh bir fikir edinmek kabil olur. Aksi takdirde, malûmat eksik kalır ve eksik malûmata dayanarak yapılacak muhakeme sakat olur. Bu sebeple, İraka ait vaziyeti tamamen kavramak için, daha bir müddet beklemek icap ediyor.

★

Belçikada «Rex» denilen bir hareket vardır. Türlü tefsire uğrayan bu hareketin ne olduğunu bana soranlar çok oldu. Başında henüz otuz beşine basmamış bir

Belçikada "Rex" hareketi

genç bulunan «Rex» mahiyeti itibarile muhakkak ki Faşizmden başka birşey değildir. İlk evvel, Belçika Katolik fırkası tarafından bir tabî müessesesi şeklinde meydana getirilmişti. Bundan maksat, politikaya karşı bigâne kalmağa başlayan katolik gençliğini edebiyat yoluyla, bu işe tekrar ısındırmaktı. «Rex» in başına, böylece «Leon Degrelle» namında bir genç getirildi. Fakat, tamamen fikri bir mahiyet arzeden bu teşekkül, Katoliklerin ifrat ile dindarane bir siyaset takip etmek istemeleri yüzünden, zaman ile mahiyetini kaybetti. Gençlerle fırkanın arası açıldı. Leon Degrelle ve arkadaşları Katoliklikle alâkalarını kesmemekle beraber fırkadan ayrıldılar. Gazetelerine «Rex» adını verdiler ve böylece şiddetli bir mücadeleye giriştiler. Maktatları, Parlamantarizm içinde çürüyen politikacıları temizlemek, fırkaları kaldırmak daha âdil içtimâi esaslara dayanan bir cemiyet kurarak Komünizmle dövüşmektedir. Yani bir kelime ile Faşizm yapmaktadır. — Selim Ragıp

Kadınların askerliği

Hazırlanan kanun projesine göre kadınlar cephe gerisi hizmetleri yapacaklar

Ankara 2 — Sıhhat Vekâleti seferberlik vukuunda kadınların askere alınmaları ve cephe gerisi hizmetlerinde kullanılmaları hakkında bir kanun lâ-yihası hazırlanmış, bu lâ-yiha alâkadar Vekâletlerin mütealeaları alınmak suretile son şeklini almış, Başvekâlete verilmiştir.

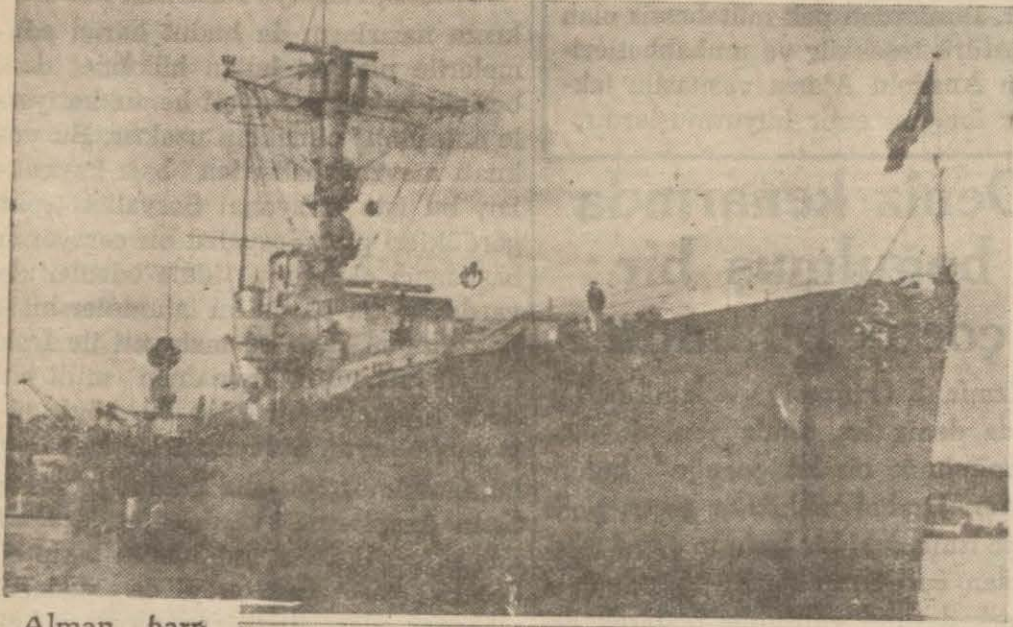
Kanuna göre kadınlar nakliye, levazim, sıhhiye, muhabere ve karargâh hizmetlerini görebileceklerdir.

Kadınlar bu işlere mekteplerde hazırlanacak, mektep talebesi olmayan kadınlar için de kurslar açılacaktır. Buralardan vesika alacak kadınlar aslı hazırlık hizmetlerinden nisbî bir muafiyet temin edeceklerdir.

ŞEHİR HABERLERİ

Emden kruvazörü geldi

Emden Büyük Harpten sonra yapılan ilk Alman gemisidir. Dün matbuat mümessilleri gemiyi gezdiler

Alman harp bahriyesinin zabıt namzet mektebi vazifesini gören Emden kruvazörü dün şehrimize gelmiştir. Gemi, geçen ayın onunda Vilhems-hafn'dan hareket etmişti. Emdenin seyahati, genç zabıt namzetlerinin askerî ve gemi

sevki ve idare kabiliyetlerini arttırmaktır. Emden'in hususiyeti şudur ki bu gemi büyük harpten sonra ilk yapılan Alman harp gemisidir. 8 tane on beşlik, 3 tane 8,8 topu, iki tane de orpido kovani vardır. Sür'ati, saatte 29 mildir. Yani 55 kilometre.

Kumandanı Albay Valfer Lohmanır. Bu zat, umumî harpte, torpido filosuna zabıt olarak iştirak etmiş, Jenizaltı süvariliklerinde bulunmuş, erkânharp olmuş ve bu sıfatla muhtelif vazifeler görmüştür. Gemi, buradan Hindistana ve Hint Felemngine

Emden kruvazörü ve gemi süvarisi gazetecilerle bir arada

gidecek ve takriben altı ay sonra Almanya'ya dönecektir. Emden, bu ismi taşıyan üçüncü gemidir. Birinci Emden Hint denizlerindeki muvaffakiyetleri ile şöhret almış ve batırılmıştı. İkinci Emden Baltık muharebelerine muvaffakiyetle iştirak etmiştir. Şehrimizde bulunan Emden, bunların üçüncüsüdür. Geminin İstanbul'a gelişi münasebetle matbuat mümessilleri davet edilmiş ve kendilerine gemi gezdirilmiş ve hususiyetleri hakkında izahat verilmiştir.

Şehir Meclisi dün içtimalarına başladı

Dünkü ilk toplantıda riyaset divanı ve ihtisas encümenleri intihabı yapıldı. İki caddeye Vasif Çınar ve Mimar Kasım isimleri verilecek

Şehir Meclisi dün Teşrinisani içtimalarına başlamıştır. Dünkü ilk celsede riyaset divanı intihabı yapılmış, 1 inci reis vekillğine Necip Serdengeçti, 2 inci reis vekillğine Ahmet Tevfik, kâtipliklere Refik Ahmet Sevengil, Faruk Dereli, Reşat Yılmaz, Selâmi İzzet seçilmişlerdir.

Riyaset divanı intihabından sonra daimî encümen azaları intihabı yapılmıştır. Daimî encümen azalıklarına da Avni Yağız, Fuat Fazlı Akgün, Cemallettin Fazıl, Mehmet Ali, Bican, İhsan, Tevfik Amca ve Sadettin Açar seçilmişlerdir. Bundan sonra ihtisas encümenleri intihabına geçilmiştir.

Bundan sonra 934 yılı kat'i hesabı, Darülacezenin 934 yılı kat'i hesabı, Karaağaç müessesatının aynı yıl kat'i hesabı hakkındaki daimî encümen kararları ile, saç kıvrıma makineleri hakkındaki talimatnamenin tetkik ve tasdikuna dair olan daimî encümen kararı ve belediye zabıtası talimatnamesinin 436

1 inci maddesinin yemeklik yağların kapları üzerine nisbeti ve karıştırılan maddelerin cinsi yazılmak şartile mahlût yağ satılmasında mahzur yoktur şekline çevrilmesi ve Fatih Sultan Selime giden caddeye Kazaskerler isminin verilmesi hakkındaki daimî encümen kararları okunmuş ve tasvip edilmiştir. Bu kararlardan sonra da Süadiyede iskele yanındaki arsaya bitişik olan yolun kapatılarak satılmasına, şehrin maruf caddelerinden birinin isminin değiştirilerek eski Maarif Vekili merhum Vasif Çınar namına izafe edilmesine, Ayaspaşadaki Masraf Nazırı sokağının mahzuru dolayısıyla kapatılmasına dair Belediye Fen işleri müdür lüğünden gelen kâğıtlarla, Fort kumpanyasının duhuliyeye resminden olan borcuna, kendi eseri olan Yenicamie giden cadde isminin Mimar Kasım ismine tahviline dair hesap işlerinden gelen kâğıtlar okunarak makama havale edilmiştir. Meclis çarşamba günü toplanacaktır.

Küçük Haberler

Ticaret Odası Meclisi Toplanıyor

Ticaret odası meclisi yarın toplanacaktır. Bu toplantının ruznamesinde odanın haziran, temmuz, ağustos ayı hesapları, ticaret borsasının ağustos nizamı, perakende soğan, patates, satanlarla parke taşı satanların vergi nisbetleri hakkındaki idare heyetî kararı ve Ankarada toplanacak küçük an'atlar Kongresine odaca gönderilecek mümessillerin seçilmesi vardır.

Sanayi Birliği İkinci Reisi Ankaraya Gitti

Sanayi Birliğinde dün sabah fevkalâde bir içtima yapılmıştır. İçtima sonunda ikinci reis doktor Halil Sezer'in Ankaraya gitmesi kararlaştırılmış ve Halil Sezer dün akşam Ankaraya gitmiştir. İkinci Reis, Ankarada yeni sanayi teşkilâtı kanunu projesi münasebetile İstanbul Sanayi Birliğinin alaçağı şekil ve muamele vergisi hakkında temaslara yapacaktır.

Kurtoğlu Dün geldi

Doktor Şahtla beraber iki Holanda Nazır ve heyeti de Türkiye'ye geliyorlar

İktisat Vekâleti müsteşarı Faik Kurt oğlu ile Anglo Sakson memleketler ticaret şefi Talha dün Avrupadan dönmüş ve akşam Ankaraya gitmişlerdir. Kurtoğlu İngiltere ve Holanda ile yeni ticaret müzakeresile, çelik ve demir fabrikalarımızın inşasına ait malî angajmanın intacına ve bilâhara da Belçika ve Berline ticaret anlaşmaları, ticaret politikamızla alakalı meseleler üzerinde temaslara memur edilmiştir. Demir, çelik fabrikaları gemi, liman inşaatı ve sanayi plânımıza ait inşaat için bu memleketlerle karşılığı malla ödenmek üzere bir prensip itilâfi imzalanmıştır.

Müsteşar Belçika ve bilhassa Almanya'da Dr. Şahtla uzun boylu müzakereler yapmıştır.

Beynelmîlel iktisadi vaziyetimiz hakkında müsteşar demiştir ki:

— Beynelmîlel ticaret vaziyetimiz çok sağlamdır. Memleketimiz ekonomik bakımdan da en sağlam ve ileri memleketlerin başında gelmektedir.

Dr. Şahtla, Holanda ticaret ve sanayi nazırları geliyorlar

Alman İktisat nazırı Dr. Şaht bu ay içinde gelecektir. Dr. Şaht Ankarada hükümetimizle mühim temaslarda bulunacaktır. Holanda Ticaret Nazırı ile sanayi nazırı da ayrı ayrı birer heyetle bu ay içinde memleketimize geleceklerdir. Holandalılar hükümetimizle mühim sanayi işlerine girişmek niyetindedir.

Ekmek fiatı 20 Para indirildi

Narh komisyonu dün birinci nevi ekmeği 10 kuruş 10 paradan 9 kuruş 30 paraya, ikinci nevi ekmeği 9 kuruş 8 buçuk kuruşa indirmiştir. Francala fiyatı 14 buçuk kuruşa ibka edilmiştir.

Yeni narh çarşamba gününden muteber olacaktır.

Bir dersten ikmâle Kalanlar Üniversiteye Girebilecekler

Lise olgunluk imtihanlarında bir dersten ikmâle kalan talebe, geçen sene olduğu gibi bu yıl da ikmal kaldıkları dersin imtihanını bilâhare vermek şartile üniversiteye kabul edileceklerdir.

Bakanlık bu husustaki kararını dün üniversiteye bildirmiştir.

Şark Şimendiferleri malzemesinin kıymeti

Şark şimendiferleri işletme imtiyazının hükümete devri etrafında Ankarada yapılan müzakerelerle alakadar olmak üzere İstanbulda da iki komisyon çalışmaya başlamıştır. Bu iki komisyon kumpanyanın lokomotiflerinin, malzemelerinin vesairesinin kıymetlerini tesbit etme meşguldür. Bu iş tamamlanınca netice bir raporla Ankaraya bildirilecektir.

Mezarlıkta hırsızlık yapan biri yakalandı

Mezarlıklardaki taşları ve demir parmaklıkları sökerek aralarındaki kurşunları çalan ve bu işe uzun bir zaman beri devam ettiği anlaşılan Ahmet isminde biri yakalanmış, hakkında kanunî takibata başlanılmıştır.

Çamlıca Prevantaryomu genişletiliyor

Maarif Vekâletinin Çamlıcada muallimlere mahsus Prevantaryomunun genişletilmesi kararlaştırılmış, icap eden tahsisat verilmiş ve ihalesi yapılmıştır.

Mareşal Fevzi Çakmak dün Köstence'ye gitti

Erkânharbiyeler arasındaki müzakerelerin devamı müddetince Hamidiye Köstence limanında bekliyecek

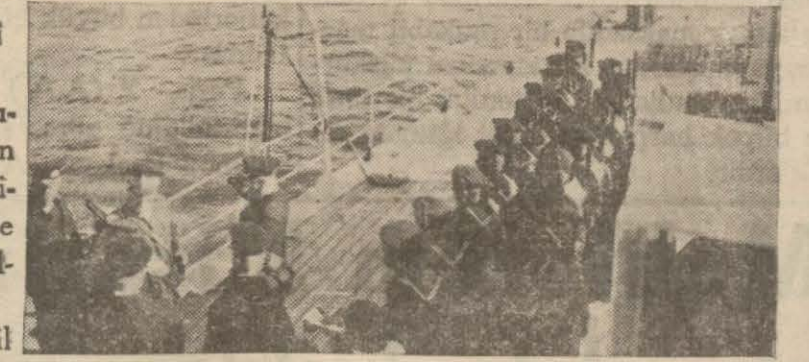
(Baştarafı 1 inci sahfada)

cak toplantıda bulunmak üzere dün saat 16 da Hamidiye mektep gemisile şehrimizden ayrılmışlardır.

Mareşal hâmil olan Muş Hamidiyeye yavaş yavaş

gemiye başkumandanlık forsu çekilmiş ve derhal hareket etmiştir. Gemi Boğaza doğru açılırken, limanımızda bulunan Emden kruvazörü Mareşalın gemisini 19 parça topla selâmlamış ve Hamidiyeden de mukabele edilmiştir.

Fevzi Çakmağın yanında maiyeti

Mareşal Fevzi Çakmak rıhtımda Roma nya ataşemiliterine veda eder ve Hamidiyeye girerken

erkânı da bulunmaktadır. Hamidiye Köstence limanında kalacak, Mareşal ve erkânı oradan trenle Bükreşe gideceklerdir.

Mareşal Fevzi Çakmak müzakereler bittikten sonra ve ayın ikinci haftası sonunda gene Hamidiye ile limanımıza dönecektir.

Bir yankesici yakalandı

Bir tüccarın tramvayda yankesecilik suretile 310 lirasını aşırıan sabıkalı Malatyalı Ahmet dün yakalanmış, adliyeye verilmiştir.

Alenen teşekkür

Uzun yıllardanberi kan kaybettiren korkunç bir uru, allemin karnından ameliyat yapmak suretile çıkararak Malatya doğum evi kadın hastahıkları operatörü Etem Seçkine yuvamız efradı namına minnettarlığımızı arzeder ve bu hususta müşfik yardımları dokunan Ebe ve hemşirelere de candan teşekkür ederiz.

Malatyanın Kâhta kazasında Abüzer oğlu çiftçi Yusuf (751)

Dr. HALİL ÇIRAY

Ankara Nümune Hastanesi Nisaiye Mütchassısı

İsmet İnönü caddesi, İkinci durak, Tuna sokağı 10

Hergün üçten sonra hasta kabul eder.

KAĞNI HİKÂYELER

Sabahaddin Ali SON SENELERİN EN GÜZEL VE EN OLGUN ESERİ

İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu Tepebaşı dram kısmında 3/11/936 da akşamı saat 20.30 da AYAK TAKIMI ARASINDA Fransız tiyatrosu Operet kısı 1 oyun yoktur

UMUMİ HARPTE OLMUŞ VE YAŞANMIŞ HÂDİSELER:

CASUSLAR KARŞI-KARŞIYA

HAŞMETLİ VALS

HENRY GARAT, RENE EEN SİR TÜRK sinemasında Cuma akşamı Fransızca cidden haşmetli operet

İlahî sesi bütün artistik âlemde akisler bırakan ismi bir sikir gibi tesir eden: RICHARD TAUBER in bu sene yaptığı biricik film!!

ViYANA... SENİ SEVİYORUM

(WIEN... WIEN... nur DU ALLEIN)

Gelecek Perşembe akşamından itibaren SARAY Sinemasında

(Wien... Wien... nur du Allein) valsinden ilham alan BİR MUSIKI PIRLANTASI Bu film Fransızca olmakla beraber RICHARD TAUBER filmde aslındaki bütün eserleri söylemektepir.

YALNIZ 3 GÜN KALDI

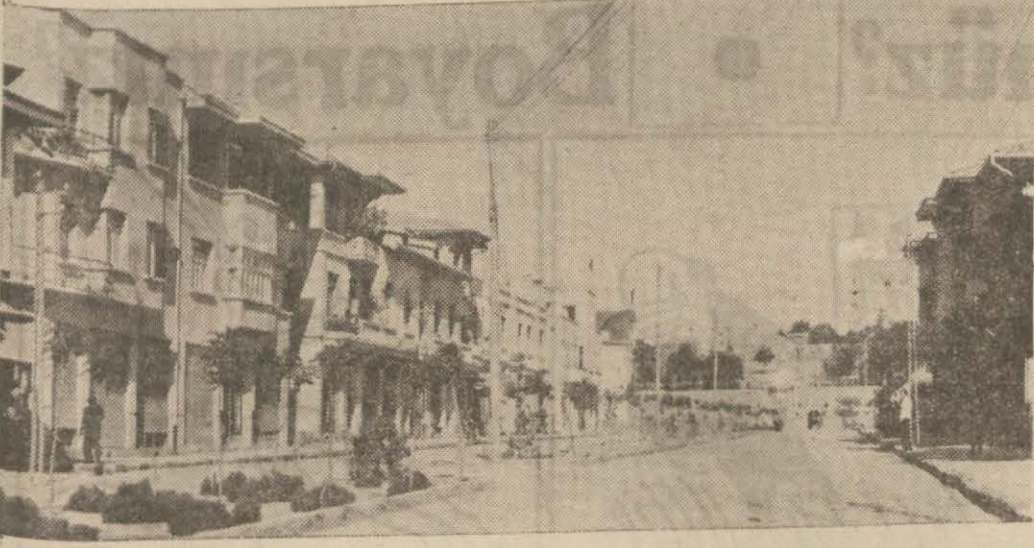
Bütün İstanbulun begendigi film. Siz de görünüz.

KALIENTE DOLORES DEL RIO TÜRK Sığması

MEMLEKET HABERLERİ

Konyada hızlı bir imar faaliyeti başladı

Belediye yolları tamir ettiriyor, halk da yeni inşaat yaptırıyor, İstanbul - Konya telefonu işliyor

Konyadan bir manzara

Konya (Hususi) — Konyada hızlı bir imar çalışması başlamıştır. Bir taraftan belediye şehirdeki yolları yaptırmakta, diğer taraftan da halk şehirden güzel binalar inşa ettirmektedir.

İkhtisat ve tasarruf cemiyeti bu yıl Konyada büyük bir panayır açılması için tetkikler yapmaktadır. Panayırda Orta Anadolu panayırı adı verilecek ve bütün şehirlerimizin iştiraki için

Bartında dereye düşen ihtiyar Boğuldu

Bartın — Geçen cuma günü akşamı, Kanlı ırmağın Potbaşı mevkiinde acıklı bir kaza olmuştur.

Kasabanın Köyortası mahallesinden yazıcı Hasan Kurtoglu, köyden araba ile mısır getirirken, araba, ırmaktan geçtiği sırada, suların akıntısına kapılıp devrilmiş ve Hasanla arabacı suya düşmüşlerdir. Arabacı kendini kurtarmışsa da yaşlı ve meşhûr olan yazıcı Hasan boğulmuştur. Cesed şimdiye kadar bulunamamıştır.

Mardinde İki mahkûmiyet

Mardin (Hususi) — İhtilâstan ve zimmetine para geçirmekten suçlu eski Midyat inhisarlar memuru Ömer Nazmi beş sene on bir ay ağır hapis, 3 sene dokuz ay memuriyetten mahrumiyet cezasına ve ihtilâs ettiği 8394 lirayı ödemeğe mahkûm edilmiştir.

Sahte borduro ile maliyeden üç bin küsur lira alan dolandırıcı Antalyalı Kemal de üç sene ağır hapis cezasına mahkûm olmuştur. Aldığı paraları da iade edecektir.

Tokatta frengi mücadele teşkilâtı

Tokat (Hususi) — Tokat frengi mücadele merkezidir. Mücadele merkezinin Reşadiyede de bir şubesi vardır. Sivas vilâyetinin Yıldızeli ve Şarkışla kazaları da bu merkeze bağlıdır. Mücadele muntakalarında köy köy, nüfus nüfus tarama yapılmaktadır. Hastalıkların adet ve miktarı tarama sonunda esaslı olarak tesbit edilmiş olmaktadır.

Pazar Ola Hasan B. Diyor Ki:

— Hasan Bey, bizim banyanın manikür yapmasına bir türlü taraftar değilim.

... Dün gene baktım. Sün gü ucunda bir damla kan gibi...

... Tırnakları sipsivri yapmış...

Hasan Bey — Yandın dostum, muhakkak gene kışlık birşey isteyecektir de ondan!

Serbest bırakılmış bir deli

Mardinde bir polis ve bir bekçiyi vurdu, kendisi bir başka bekçi tarafından öldürüldü

Mardin (Hususi) — Bir meczup, elindeki tüfek ve hançerle zabıtaya saldırmış, bir bekçi ile bir polisimizi yaralamış, kendisi de öldürülmüştür. Hâdise şöyle olmuştur:

Bender Memo köyünden Fettah oğlu İzzet adındaki meczup, elinde hançer ve tüfek olduğu halde, sabah erkenden şehre gelerek cadde üzerinde tesadüf ettiği bir bekçiyi, kafasından hançerle yaralamış, bu sırada oradan geçen polis memurlarından Salih, deliye yaklaşıp elinden, silâhlarını almak istemiş. Fakat, deli elindeki tüfekle, polise ateş etmiş, polisi de yaralamıştır.

Deli bundan sonra yaralanarak yere düşen polisin üzerine atlamış, hançerle bir kaç yerine vurarak öldürmek istemiştir. Fakat, bu sırada çarşı bekçilerinden Derviş yetişerek, delinin elinden tüfeği almağa muvaffak olmuş, kendisine teslim olmasını söylemiştir. Deli, elindeki kanlı hançerle, bu defa da bekçiye saldırmış, fakat bekçi Derviş, kendisinden aldığı tüfekle ateş etmiş, çıkan kurşunlar delinin boğazından girmiş, ve deliyi öldürmüştür.

Bu deli, iki sene evvel Elâziz aklıye hastanesine gönderilmek istenmişse de, boş yatak olmadığından köyüne gönderilmişti.

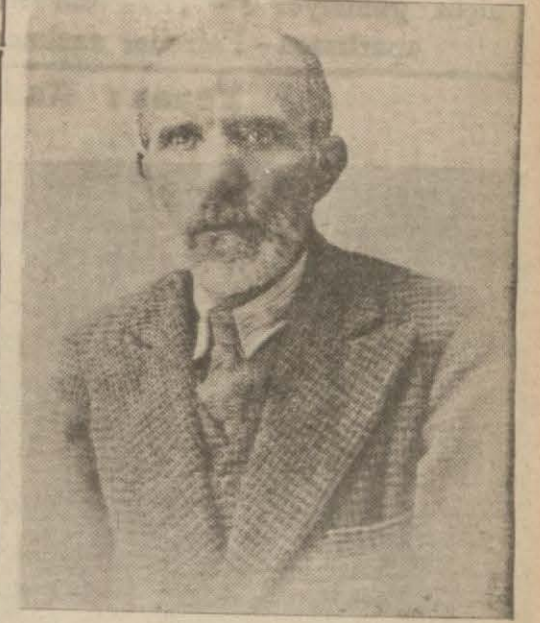
Havzada çok kıymetli bir kütüphane var

Bu kütüphanede İsa peygamberin pehlivanına ait Türkçe bir tarihle bin sene evvel yazılmış olan ve bir nüshası Petersburg kütüphanesinde bulunan bir eser ve bunlar gibi yüzlerce kıymetli kitap var

Havza (Hususi) — Havzada kitap meraklısı Çonoğlu Mustafa isiminde değerli bir zat vardır. Evindeki üç kütüphanesi, nadide ve kıymetli kitaplarla doludur. Mustafa Havzaya iki saat mesafede Kamlık köyünde 294 tarihinde doğmuştur. Üç oğlu bir kızı vardır. Her biri ayrı ayrı mekteplerde âli tahsil edirdiler. Kendisi kitap merakını şöyle anlatıyor:

307 tarihinde Merzifon rüştiyesinde okurken İstanbulda Babıâlide bir Ermeni kitapçı Gaspar vardı. Çocukluğumda edebiyata meraklı idim. İstanbul gittikçe kendisiyle görüşürdüm, bana her istediğim kitabı arar bulurdu, bendeki antika kitap merakı tâ o zamandan başlar. Bugün rüştiyede okuduğum kitaplarım bile hâlâ mevcuttur.

Mustafa, Havzada tarihi Gazi odasının ittisalinde memleketine bir hizmet maksadile Gazi kütüphanesi isminde bir kütüphane vücuda getirmiş, buraya 500 tane değerli ve mühim kitap hediye etmiştir. Bugün evindeki kütüphanesinde 2500 cilt eser vardır. Mükerrer olmamak üzere iki yüz cilt divan, dört yüz cilde yakın tarih, menakıp, teracümü ahval vardır. Yedi yüzü müteceviz el yazması eserler ve bunların içinde hiç bir yerde eşi olmayan nadir kitaplar mevcuttur. Hatta bugün bir nüshası Petersburg kütüphanesinde bulunan bundan bin sene evvelisine ait meşhur heyetşinas Abdurrahman Sofinin Kitabüssavri ile

Kütüphanenin sahibi Çonoğlu Mustafa

500 sene evvel yazılmış Tefsiri Letaif, Yüz hadis, yüz hikâyet ismindeki Hz. Zır bin Ahmedin eseri de bunlar meyanındadır. El yazsile ve 1060 tarihinde türkçe olarak yazılmış Anter tarihi isimli eser de çok kıymetlidir. Münderecatı aşk ve bahadırlik mevzularıdır. Anter İsa Peygamberin pehlivanı Anter bin Şeddâd bin İsadır. Mustafanın Havzaya bir saat mesafede bir çiftliği, bir de un fabrikası vardır.

Anadolunun bir köşesinde böyle kıymetli bir kütüphanenin mevcudiyeti kimsenin hatırandan geçmez. Mütevazi ve çok misafirperver olan Mustafa her gelen ve gidenin kütüphanesinden istifade etmesini ister ve herkese kitap verir. Okumaya teşvik eder. Evinin her tarafı nadide ve âsarı atikadan levhalar, emsali bulunmayan eski antika rahlelerle süsliüdür.

Yurtda Cumhuriyet bayramı tezahüratı

Cumhuriyetin 13 üncü yıldönümü yurdun her tarafında parlak tezahürat ile kutlanmıştır. Muhabirlerimiz bu tezahüratın resimlerini göndermekte ve tafsilâtını bildirmektedirler. Fakat yazılarımızın çokluğu dolayısıyla bu tafsilâtı yazmak imkânı bulunamamıştır. Geyvede, İneboluda, İzmirde, Nazillide, Gemlikte, Çankırıda, Burasada, Mardinde, İzmitte, Afyonda, Burdurda, Çorumda, Zonguldakta, Silivride, Silivrinin Âli Paşa ve Fener köylerinde, Edirne de cumhuriyet bayramı münasebetile çok parlak tezahürat yapılmıştır.

Bu büyük bayram şerefine Bursa Halkevi yüz çocuğu yeni elbise ve ayakkabı vermek suretile sevindirmiş, parti bir sinnet düğünü yapmış, Gemliğin Hamidiye köyünde, Fıstıklıda, Adliye köyünde yeni yapılan mekteplerle İlica ile Umurbey arasındaki yolun küşat resmi yapılmıştır. Gemlikte bir balo verilmiş, Karacaalide bir çakal kovalama alayı tertip edilerek dağda meşalelerle çakal kovalanmıştır.

Resimlerden üstteki İneboluda, yandakiler de İzmirde yapılan tezahürattan ve geçit resminden birer intiba göstermektedir.

Mardinde 120 çocuk giydirdi

Mardin (Hususi) — Çocuk Bakımı Kurumu, fakir mektep çocuklarından 80, hariçten de 40 çocuk giydirdi.

Baylara lazım olan Teksayt eczanelerde 1,3,6, ve 12 lik ambalajlarda satılır. 12 lik ambalajı ilavelidir.

BERLITZ'de yeni açılan lisan kursları

Türkçe, Fransızca, İngilizce, İtalyanca, Almanca, Rusca v.s. KAYIT MUAMELESİ BAŞLAMISHTIR. Tecrübe dersi parasızdır

İstanbul
373, İstiklal caddesi

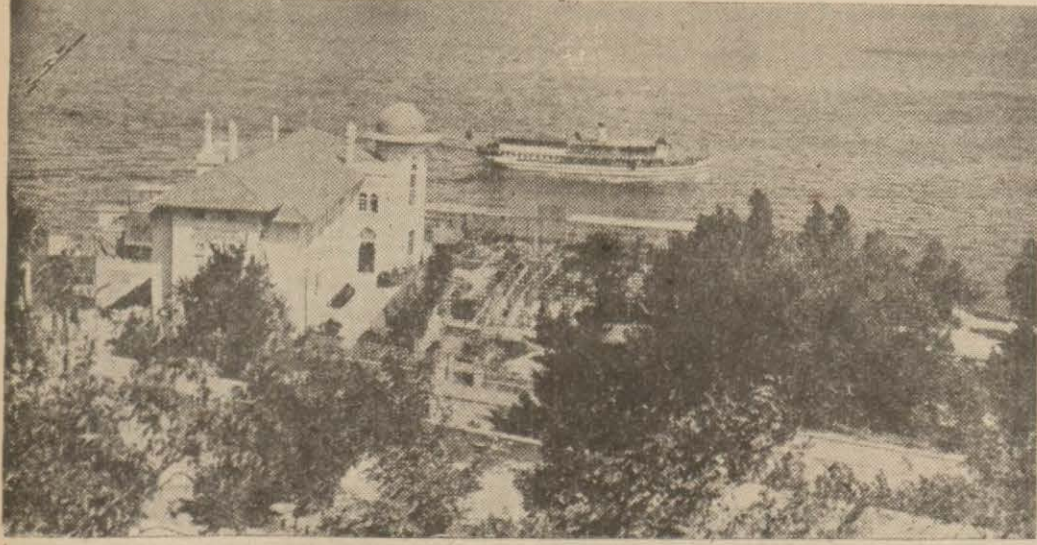
Ankara
Konya caddesi

İzmirden Röportajlar: 12

"Buhran bitti,, diyen tütün tüccarı ve buhranın devam ettiğini söyleyen doktor

Altı yüz liradan seksen liraya düşen kazanç - Tütüncülerin yüzleri için gülmüyor? - Yedi bin liraya müşteri bulamayan büyük apartman - Faizciler azalınca... - Kiracı için nazarlık

Yazan: Kadircan Kefli

İzmirden bir manzara

Köşeyi döndüğüm zaman burun buruna geldik. Ben kızardım, o şaşırıldı. Bununla beraber ağzımı ilk olarak açan ben değilim..

— Sen burada ha... Ne zaman gel din?

— Dört beş gün oluyor.

Kaşları çatıldı:

— Öyle ise benden Allaha ısmarla - dik. Seni görmemiş olayım da, bu akşam bize gelersin ve «şimdi trenden çıktım» dersin.

— Dur, gücenme... İşim pek çoktu. Bir türlü fırsat bulamadım. Yoksa... Barıştık ve hemen oracıkta pasta - oya girdik.

— İşler nasıl?

Diye sordum.

Başımı saladı ve dudaklarını acı acı biktü:

— Sorma... Eğer üç dört ay önce bir şirketin doktorluğunu almamış olay - dım, halim pek kötü olacaktı.

— Yok canım, sen de böyle şikâyet etme kuzum. İstanbulda doktor ve a - partman kelimeleri aşağı yukarı be - raber olarak akla geliyor.

— Orasını bilmem. Ben şimdi ayda seksen lira kazanan bir memurum.

— Klinik?

— Baş belâsıdır. Namus uğruna ka - patmıyorum. Kirası çıkıyor.

Bu bir tenasül ve iç hastalıkları mü -

tehasısdır. Maaşlı doktora acırdı. Çünkü klinik ona ayda beş altı yüz li - ra para kazandırır ve baktığı hasta - ların sayısı yirmiyi geçmezdi. Fakat şimdi seksen lira maaş aldığı şirkette her gün en az yüz hastayı muayene ve tedavi etmek lâzım geliyormuş.

İri yarı ablak yüzlü bir adam pek şen ve sevimli bakışlarla beni baştan ayağa kadar bir anda süzdü:

— Hoş geldin yahu!.. Nasılsın?

— Dostları görmeğe geldim. İşler na - sıl?..

Heyecanlı ve sevinçliydi.

Yanıma oturdu ve garsona seslen - di:

— Bana bak... Sor bakalım, ne em - rediyorlar?

Sevinç te, tasa da insandan insana geçmiş ve bulaşık bir hastalık gi - bidir derler. Yalan değil. Demin dur - gun olduğum halde şimdi şendim. An - laşılan doktor arkadaşım bu havadan hoşlanmamış olacak:

— Ben gideyim. Akşama beklerim. Diyerek ayrıldı.

İkinci dostum eski bir tütüncüydü. Bundan altı yıl önce tütün fiyatları yüz - de seksen düşünce o da apışıp kalmış - tı. Ondan sonraki yıllarda elli kiloluk bir balya tütünün yedi sekiz liraya sa -

(Devamı 11 inci sayfada)

Namuslu Ve Akli Başında İnsanlar Durup Dururken Yapamıyacakları 10 İş Para İle Kaça Yaparlar?

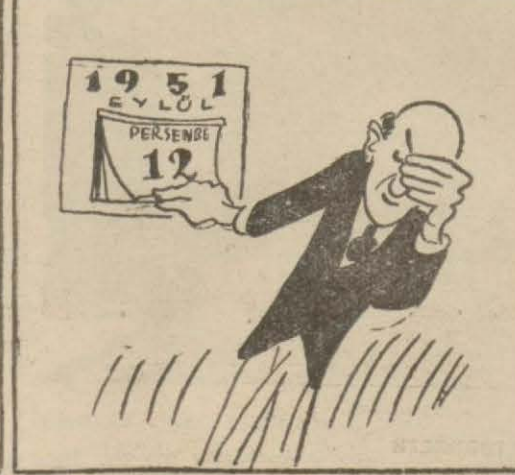
Cezası olmasa Bir adamı Kaça Öldürürsünüz?

• Bir İngiliz gazetesinin açtığı ve neticesini aldığı anket

Saçlarınızı Yeşil renge Kaça Boyarsınız?

Her sene bir ay delirmek için kaç para istersiniz?

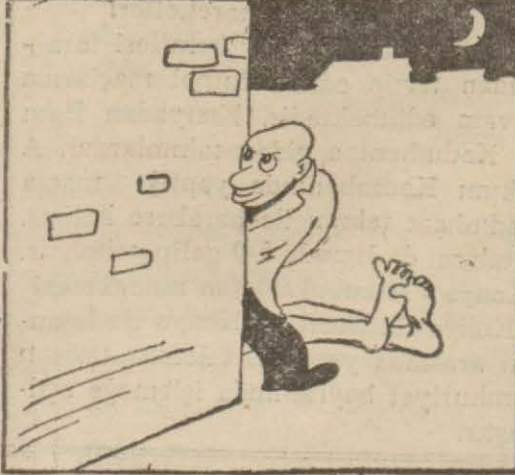
15 yıl sonra ölmeye kaç razı olursunuz?

1000 metreyi paraşütle kaç atarsınız?

Ceza görmeye kaç adam öldürürsünüz?

Ceza görmemek, fakat herkesin bilmesi şartile kaç adam öldürürsünüz?

Beş sene gece gündüz ayrılmamak şartile bir adamla kaç paraya otursunuz?

Beş sene bir evde insan yüzü görmeden kaç oturursunuz?

Millî marş çalarken ayağa kalkmamak için kaç para istersiniz?

Saçlarınızı yeşile boyamak için kaç para istersiniz?

GÖNÜL İŞLERİ

Bir ecnebi Erkek ve Bir Türk kızi

İnce, titiz, asabi bir yazı ile yazılmış üç buçuk sahifelik bir mektup ki, insana baştan sona kadar bir roman hissini veriyor.. Hayatı kendi istihzası çerçevesinden gören her genç kızın başına gelen bir âkibet. Ümitsiz, boş, hele milliyet bakımından hoş görülmiyen bir aşk..

44 yaşlarında bir erkekle, 23 yaşında genç bir Türk kızi karşı karşıya.. Erkek genç kızi, herkesten çok beğeniyor ve herkesten çok ona ehemmiyet veriyor.. Hattâ uzun müddet kendisine karşı hislerini saklıyamıyor. Genç kızin arkadaşları bile erkeğin zaafını farkındadırlar. İşlerinden biri genç kıza mütemadiyen:

— Bu adam seni seviyor!.. Telkininde bulunuyor.

Genç kızi, bir müddet bu, 44 yaşındaki ak saçlı adama karşı alayla mukabele ediyor. Fakat bir gün bu adam kendisinden uzaklaşınca, alay ve istihzası içinde boğulan sevgisi baş gösteriyor:

— Onu görebilmek için ne fırsatlar hazırladım, diyor. Fakat bilmiyorum, neden? O, sanki benden kaçıyor gibi.. Beni sevebilir mi? Bana

alâkası var mı? Karşılaştığımız zaman onun gözlerinde sevgi dolu şıklar görüyorum. Hele elini sıkarken heyecandan ölecek gibi oluyorum. Hissediyorum ki, tehlikeli bir his fırtınası içinde çırpınıyorum. Ne yapacağımı şaşırıyorum. Eğer sevmek bu ise insanlar için müthiş bir fe - tâket!..»

Bana, bütün bu garip macerasını yazmamamı rica eden genç okuyucunun ricasını yerine getirdim ve hâdisenin yalnız seyrini alarak, diğer hususiyetlerini müphemiyet içinde bıraktım. Bu genç okuyucunun sürüklendiği âkibeti cidden fena görüyorum.

Kızım, yaşınız ve bulunduğunuz muhit yeni bir hayata çıkar. Bu yol üzerinde belki bu hâdiseye, ayağınızın takılan bir çelme olabilir. Mektubunun yukarıya almadığım kısım - larında gözümün çarpan bir kaç satır beni cidden ürktü. Bu adam sizin için kat'iyen iyi bir his taşı - mıyor. Hodbin, maceraperest ve küstah bir adama benziyor. Sizin bütün bu - kadınları anide ezip esir eden - silâhları ile sizi peşinde sürükler ve bütün saffetinizi bir sa - kız gibi çiğniyerek atabilir. Size candan tavsiyem şu olsun:

Bu adamdan, vebadan kaçarak uzaklaşınız!..

TEYZE

Dünyada namuslu ve akli başında insanların yapamıyacakları bir takım işler vardır. Meselâ kolay kolay adam öldüremezsiniz, yahut sokakta çıplak dolaşamazsınız, değil mi?

İngilterenin en çok satan gazetele - rinden biri olan Daily Express, bir müsabaka açarak insanların bu türlü iş - leri para ile yapıp yapamıyacaklarını sormuş ve onun bu müsabakası yal - nız İngilterede değil, bütün dünyada alâka uyandırmıştır.

Gazete on tane sual sormuştur. Bu on sual şunlardır:

1 — Kimsenin bilmiyeceği bir cinayeti kaç işlersiniz?

2 — Aynı cinayeti herkesin bilmesi, fakat sizin ceza görmemeniz şartile iş - liyebilir misiniz? Ve bunun için kaç para talep edersiniz?

3 — En sevmediğiniz bir kadın veya erkekle, gece gündüz, hiç ayrılmamak şartile beraber beş sene ikamet etmek için kaç liraya razı olursunuz.

4 — Gene beş sene her şeyin bulunduğu, fakat tek bir canlı insanın bu - lunmadığı bir evde oturmak için kaç liraya razı olursunuz?

5 — Millî marş çalırken yeriniz - den kalkmamak için kaç lira istersiniz?

6 — Saçlarınızı yeşile boyamak ve öyle dolaşmak için kaç lira istersiniz?

7 — Ömrünüzün sonuna kadar, her yılın bir ayında deli olmağa kaç lira mukabilinde razı olursunuz?

8 — Bugünden itibaren tam on beş sene sonra ölmeye razı olmak için kaç lira istersiniz?

9 — Alışık olmadığımız halde uçan bir tayyareden ve 1000 metre yük -

Her sene bir ay titremek için kaç para istersiniz?

Her sene bir ay titremek için kaç para istersiniz?

seklikten paraşütle atlamak için kaç lira istersiniz?

10 — Ömrünüzün sonuna kadar her yıl bir ay sıtma illetine uğramış gibi titremek için kaç liraya razı olursunuz?

Erkekler birinci ve ikinci suallere cevaben vasatî olarak 20,000 İngiliz, takriben 140,000 Türk lirasına bir adam öldüreceklerini bildirmişlerdir.

3 üncü suale bilhassa erkekler cevap vererek sevmedikleri kadınla dünyalar uğruna da olsa oturamayacaklarını söylemişlerdir. Kadınlara ise sevmedikleri erkeklerle bir milyon liraya beş sene müddetle oturabileceklerini söylemişlerdir.

Dördüncü sual için de herkes menfi cevap vermiş:

— Bizi milyonlara garketseniz gene yalnız başımıza beş sene müddetle mahpus olarak bir evde oturamayız!

demişlerdir.

Yalnız bir sabıkalı 50 bin İngiliz lirasına bu derde katlanabileceğini söylemiştir.

5 inci suale yani millî marş çalınırken oturmak meselesine gelince bu suale binlerce cevap gelmiştir. Ateşli milliyetperverler, ne pahasına olursa olsun oturamayacaklarını söyledikleri gibi, bedava da otururuz diyenler olmuş. Bu arada 3 İngiliz lirasından 20,000 İngiliz lirasına kadar fiat farklı edenler de bulunmuştur.

6 ncı suale çok güzel cevaplar gelmiştir. Kadının biri yazdığı mektupta şunları söylemektedir:

«Eğer yeşil saç moda olursa emin olunuz para almak şöyle dursun varımızı yoğunuzu berberlere vermekten bile çekinmeyiz. Maamafih bugünkü şerait dahilinde 555 İngiliz lirası bu macera için kâfidir.»

Erkekler ekseriyetle yedi ilâ sekiz bin İngiliz lirası arasında fiat istemişlerdir.

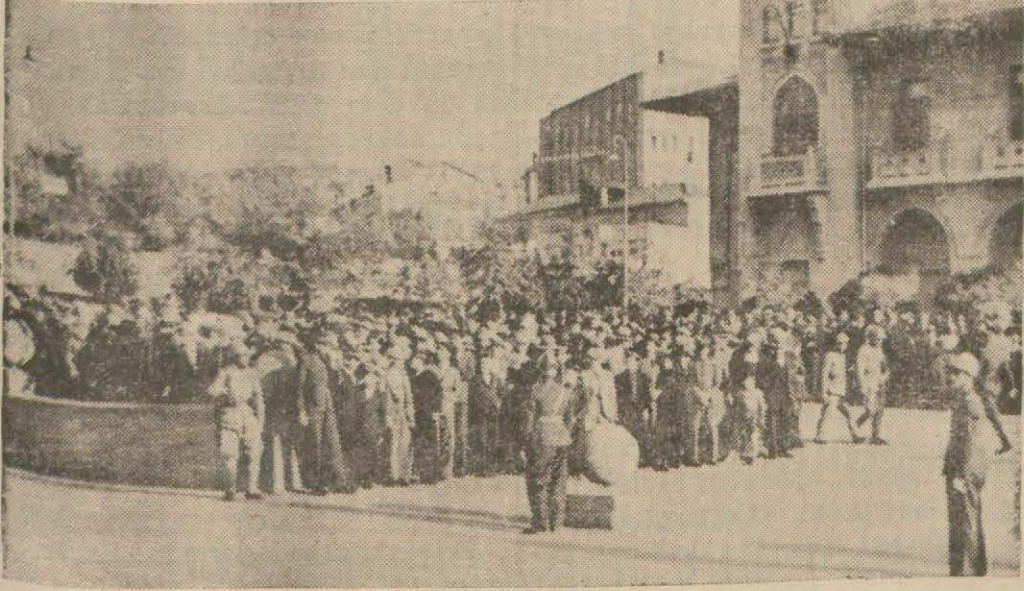
Her sene deli olmağa kadınlar hiç razı olmadıkları halde erkekler para mukabilinde rıza göstermekte mahzur görmemişlerdir.

Onuncu sualdeki titremek meselesine gelince bunu ne erkekler, ne de kadınlar kabul etmemişlerdir.

Sekizinci suale bilhassa genç kızlar ve genç erkekler rıza göstermişler, 15 sene sonra ölmeye razı olmuşlar, buna mukabil 10 bin ile 35 bin İngiliz lirası arasında para istemişler, «15 sene rahat ve istediğimiz gibi yaşadıkdan sonra üst tarafı vız gelir..» demişlerdir.

Dokuzuncu suale gelince, erkek ve kadınlar 100 İngiliz lirası istemişlerdir.

Meclisin evvelki günkü açılışından intibalar

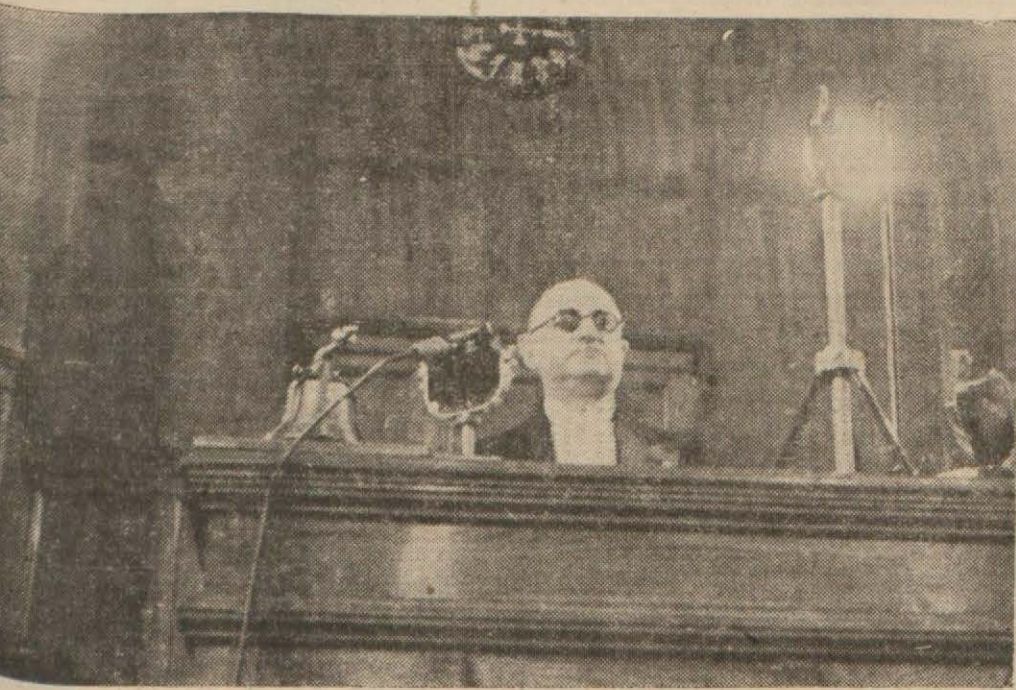
Meclis binası önünde toplanan halk

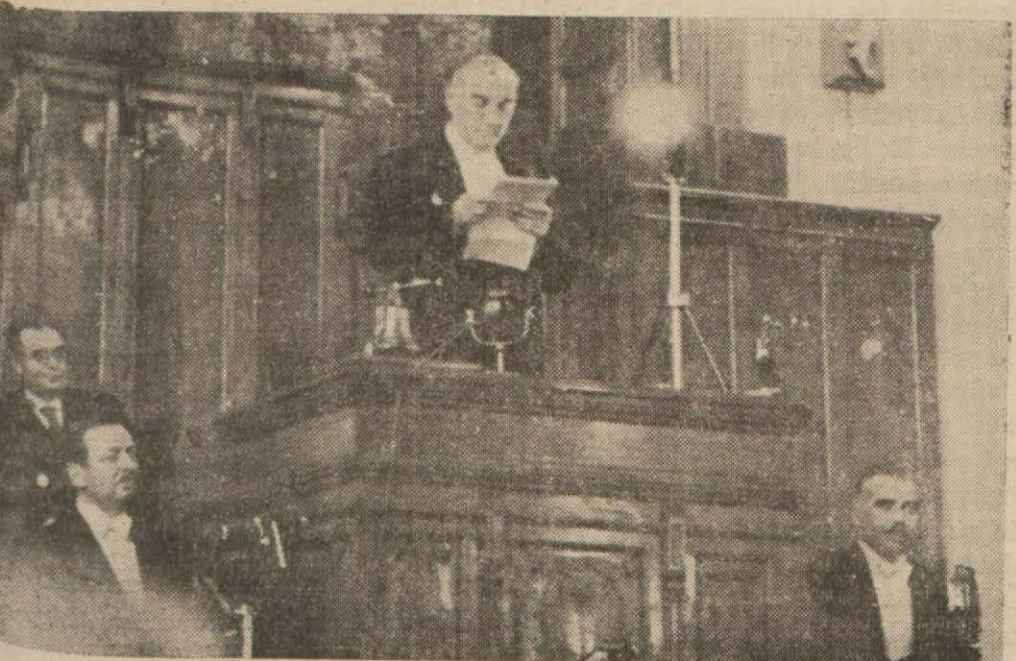
Atatürk Meclisi teşrif ediyorlar

Baştanbaşa dolu olan Meclis salonu

Reis celseyi açıyor

Atatürk kürsüde

Amerikada 49 senede 6010 kişi linç etmişler!

Linç aleyhindeki cereyan gittikçe kuvvetleniyor

Halkın linç edip astığı iki insan

Bir linç sahnesini seyreden halktan birkaç sima

Linç ve Amerika kelimeleri birbirine bağlıdır. Bunu bizzat kendileri de anladıkları için nihayet bizzat kendilerini tenkit eden bir film çevirmişlerdir. Holivutta böyle bir filmi çevirmesi mevzuubahs olduğu zaman rejisörlük edecek olan Fritz Lang korkmuş ve halkın gazabına uğramış diye düşünmüştü. Matbuat vasıtasıyla evvelâ efkârı umumiyeyi yoklatmış ve halkın bu işi pek fena görmeyeceği anlaşılınca işe girişilmiştir.

Amerikalılar bilhassa zencileri linç etmişlerdir. Yalnız cemahiri müttehidede 49 sene zarfında 6,010 linç hâdise tesbit edilmiştir. Şu hesaba nazaran her üç günde bir insan öldürülmüştür. İşte şimdi bu müthiş faciaların bir hikâyesi filme alınmaktadır.

Bu filmde halkın adaletin vereceği cezaya razı olmayarak kalabalık bir halde hapishanelere hücum etmesi ve masum bir insanı öldürmesi bütün feccatilerle gösterilecektir.

Amerikada linç hâlâ hükümfermadır. Hükümet bu yüz kızartıcı âdetin gazetelere geçmemesi için büyük gayretler sarfetmekte ise de her zaman muvaffak olamamaktadır.

Son zamanlarda yalnız zencilerin değil, bazı beyazların da linç edildikleri, ve ölümlerinin de bir ağaca çekilerek altlarına ateş yakıldığı görülmüştür.

Bundan on beş gün evvel şu acıklı hâdise olmuştur: Bir ailenin ufak bir çocuğu kaybolmuş, aile çocuklarını elde etmek için istenen fidyei necati vermiş ve çocuklarını kurtarmışlar, fakat o paralardan bir varaka zavallı bir gencin üzerinde çıkmış. O parayı nereden aldığını hatırlayamadığı için o sırada galeyana gelen halk tarafından linç edilmiş fakat bir müddet sonra da hakiki suçlu meydana çıkmış.

Bu âdete bütün Amerikalılar kızdıkları halde gene linç usulünden vazgeçememektedirler.

Seyahat ve hususî maçlar yüzünden lik oyunları geri bırakılmamalıdır

Birinin yaptığını diğeri bozmıya ahtederse, spor bugünkü şeklini değiştiremez ve biz de bu suretle bazan kaş bazan da göz çıkarır dururuz

Yazan: Ömer Besim

Fenerbahçe ile Ankaragücü cümin maçından bir intiba

İstanbul lik maçlarının tehiri üzere aralarında hususî oyunlar yapan takımlar dün Şeref stadyumunda karşılaştilar.

Ufak tefek sebepler dolayısıyla geri bırakılan lik maçları bu fena itiyad yüzünden her zaman büyük sarsıntı geçirmektedir.

Klüplerin rastgele bir zamanda hususî maç kabul edişleri, veyahut şu veya bu fırsattan istifade edip seyahata çıkışları resmî oyunları sarsan manâsız işlerdir.

Futbolü büyük bir intizam içine almış olan milletlerin mevsim içinde yapmağa mecbur oldukları beynelmilel maçları bile resmî oyunların tatili için bir sebep teşkil etmemektedir.

Bir memleketin en büyük ve o nisbette ciddi futbol faaliyetini teşkil eden resmî lik maçları alâka ve ehemmiyet itibarile bile beynelmilel maçların önünde bir yer almamalıdır.

Nitekim dünya futbolünü senelerden beri elinde tutan ve futbol hareketi itibarile dünyada bir eşine tesadüf edilemeyen İngiltere lik maçları o kadar muntazam bir şekilde idare edilmektedir ki lik oyunlarının şu veya bu sebeple tehiri hemen hemen vaki değildir. İklim itibarile rutubeti bol olan Londrada hava şartları pek bozuk olmadıkça maçları tehir etmek âdeta memnudur.

Beynelmilel maçlar gibi bir nevi merasimden sayılan bu kabil oyunlar için lik maçlarının geri bırakılması ise hiç mevzuubahs değildir.

Bu meselede lüzumundan fazla hassas ve nazik davranan İngilizler, Avusturya, Almanya, İtalyan, Macaristan gibi hariç milletlerle yaptıkları beynelmilel maçları hafta arası olan çarşamba günü oynarlar.

İskoçya, İrlanda ve Gal ile yaptıkları millî maçları ise kendi lik oyunlarına dokunmamak şartile cumartesi günleri yaparlar.

Millî maçlar dolayısıyla İngiltereyi temsil edecek oyuncular alâkadar klüpler mensup oldukları federasyon emrine verirler.

Takımlarında bulunan millî oyunculara göre bazı klüpler bir, bazıları dört oyuncu millî müsabaka dolayısıyla takımdan ayrılmış olduğu halde o haftaki lik maçını yapar.

Bir kısım klüplerin zararına, diğeri

bir kısım klüplerin de lehine olan bu ziyet en ufak bir hırılıtyı icap ettirmez.

İngiltere futbol teşkilâtının nizamı bunu âmiridir. Bunun aksini kimse ne düşünür ve ne de aklından geçirir.

Orada kurulmuş olan bir futbol nizamı, o hiç bir sarsıntı geçirmeden kendi kendine işler durur.

Zaman zaman yarıda kalan ve çok defa nihayetlenmesi başlı başına bir hâdise olan ekseriya her tarafta biten maçlara rağmen biz de ağustosa kadar uzayan lik maçlarımız için bugün elimizde esash bir talimat olmaması, işlerin bir parça keyfi idaresini zarurî kılmaktadır.

Serbest güreşler dolayısıyla, geri bırakılan lik maçları bir rivayete göre gelecek hafta yapılacak, bugüne kadar cari olan esaslara göre de lik oyunlarının en sonuna bırakılacaktır.

Bir gün likleri altıdan, sekize, diğeri bir gün sekizden on ikiye, başka bir düşünce de hâkim olduğu gün on ikiden gene sekize ve nihayet toplu bir hareketin doğurduğu bir karışıklıktan sonra da küme adedini on yapmağa karar verdiğimiz içindir ki ilk fırsatta iş başına gelecek olan da bütün bu adetleri ve işleri allak bullak edecektir.

Nizamları da, talimatları da insanlar yapar ama, mutlaka biri diğeri yapacağını bozmağa ahderse bu hengâme de bugünkü şeklini değiştirmes, bu suretle bazan kaş, bazan da göz çıkarır dururuz!..

Tekirdağlı Hüseyine kemer veriliyor

Türkiye baş pehlivanlık müsabakalarını tertip eden Halkevi önümüzdeki çarşamba günü akşamı büyük bir çay ziyafeti verecektir.

Yapılacak ziyafetten sonra baş pehlivanlığı kazanmış olan Tekirdağlı Hüseyine merasimle baş pehlivanlık kemeri takılacaktır.

Baş pehlivanlık kemeri bilâhare Halkevinde saklanacak, her sene galip gelen pehlivanın ismi bu kemerin üzerinde mevcut olan tokalara yazılacaktır.

Ziraat Bankasında yapılacak ıslâhat

(Baştarafı 1 inci sayfada)

kontrol imkânını verecek şekilde sahip lendirmek gayesiyle vücutte getirilmiştir. Yeni esaslar aynı zamanda elde bulunan Kredi kaynak ve imkânlarından Türkiye ekonomisine yarar istihvalde bulunan ve yurdumuzun belkemiği olan hakiki çiftçiyi faydalandırmak ülküsünü taşımaktadır.

Zirai servet kaynaklarımızdan âzami menfaatin temin edilebilmesi için sarfetmekte olduğumuz emeklerin yanında zirai işletme sermayesinin de çok mühim bir mevkiî olduğuna, işletme sermayesine dayanımının arazinin iktidadi bakımından bir değer ifade edemeyeceğine, şüphe edilemez. Bu itibarla çitmai hayatımızdaki geniş rolü ve tesiri itibarile de hususî teşebbüslerin başarılmayaacağı bir mahiyet ve ehemmiyette olan zirai kredi meselesi bir levlet faaliyet mevzuu olarak ele alınmış bulunacaktır. Yeni esaslara göre Ziraat Bankası zirai kooperatiflerin ana bankası olacaktır. Maamafih banka gene esas vazifesinden başka diğer banka muamelelerini de aynı zamanda yapabilecektir. Yeni esaslarda zirai kredileri tevziinde küçük çiftçinin ihtiyacı için üstün tutulmaktadır. Bankanın itibari sermayesi yüz milyon liraya çıkarılmaktadır.

Bankanın yapacağı zirai kredilerin emeli memleket içinde ve dışında sükim ve satış kabiliyeti bulunan zirai ihtisaldir. Zirai istihvali gütmeyen her hangi bir zirai kredi talebi gösterilecek şahsi ve maddi teminatın değeri ne olursa olsun banka tarafından kabul edilmeyecektir ve yapılmayacaktır.

Bankanın yapacağı zirai kredinin maksatları çiftçinin işletme sermayesi unsurlarını tamamlamak, zirai istihvali verimlendirmek, zirai mahsullerin sürüm ve satışını kolaylaştırıp arttırmaktır. Banka zirai kredi işlerinden başka zirai sanayi tesis ve bu sanayie iştirak edecek, bataklık kurutma, ırmak ve çay yataklarını temizleme, kanal açma suretleriyle ziraate elverişli toprakları kurutup işletecek veya toprağı az çiftçiye bu gibi araziye uzun vade ile dağıtacaktır.

Bankanın yeni işletme teşkilâtı 1 — Umumi heyet, 2 — Zirai krediler yüksek nazım heyeti 3 — Mürakipler, 4 — İdare meclisi, 5 — İdare komitesi, 6 — Umumi müdürlük olarak tesbit edilmiştir. Bankanın umumi heyeti Büyük Millet Meclisinin iktisat, ziraat ve divanı muhasebat encümenleri tarafından bir intihap devresi için seçilecek beşer aza ile Başvekâletten her sene gösterilen beş azadan teşekkül edecektir. Yeni esaslara göre Ziraat Bankası memurları diğer devlet müesseseleri

memurlarının istifade ettikleri haklardan bundan böyle müstefit olacaklardır. Fakat banka memurları devlet memurları hakkındaki ahkâm ile bunlar hakkında tatbik edilen muhakeme usullerine tâbi değildirlir. Yeni esaslara nazaran Ziraat Bankası memurlarına gene her sene Kânunuevvel nihayetinde bir aylık maaşları tutarı ikramiye olarak verileceği, fakat vazifede kusurları görülenlere bu ikramiye verilmeyeceği gibi, fazla yararlığı görüleceklerin de ikramiyeleri iki maaş nisbetine çıkarılabilecektir.

Bankanın ilk teşkilât kanunu İktisat Vekâletince yapılacaktır. diye konulan esasa nazaran bankanın alacağı yeni şekilde icap ederse teşkilâtını genişletmek için İktisat Vekâleti tarafından yeni bir kadro ve yeni bir teşkilât yapılabilecektir.

Adil Rıza

Irakta yeni Hâdiseler Bekleniyor

Kahire, 2 (A.A.) — Röyter Ajansının bir muhabirile görüşen tanınmış bir Irak lideri demiştir ki:

Iraktaki hükümet darbesi her halde uzun sürmeyecektir. Cafer Elaskerinin katli milleti dehşet içinde bırakmıştır. Hükümetin devrilmesi bir avuç ordu erkânı tarafından ve ordudan yardım görmeksizin yapılmıştır. Üç bakamın kabineden çıkarılması yeni hükümetin muhalefetten ürktüğünü göstermektedir. Bağdatta şimdi hüküm süren intizam darbenin âni olmasının bir neticesidir. Fakat millet bu sarsıntının tesirinden kurtulduktan sonra kanun ve adaletin yeniden tesis edileceğini sanıyorum. Kabileler sükûnetlerini muhafaza ve hâdiseleri takip etmektedirler.

Filistin Araplarına Yardım

Londra, 2 (A.A.) — Kudüs'ten Daily Telegraph gazetesine bildirildiğine göre, Yüksek Arap Komitesi dün yeni Irak hükümetinden bir tebliğ almıştır. Irak hükümeti bu tebliğinde Filistindeki Araplar meselesine büyük bir ehemmiyet verdiğini bildirmektedir. Bağdat Filistindeki Araplara büyük yardımlarda bulunmağa devam edecektir. Irak Dış işleri Bakanı yanında Kudüse giderek Arap şefleri komisyonu ile müzakerelerde bulunacaktır.

"Son Posta"nın edebî tefrikası : 19

İsmet kâğıdı okuduktan sonra Muallâya uzattı:

— Sana düşünmek için üç gün müsaade... Bugün cuma, yarın yarım gün, öbürüsü gün de pazar olduğuna göre pazartesi sabah saat on birde ya bana ret cevabını verir, yahut kendin gidip şirketin Galatadaki merkezinde muhasebeci Bay Özkan görürsün. O sana fazla izahatı verecek ve müdürlerle görüştürecektir. Tabii her dilden bir imtihana vereceksin.

Muallâ binbir duygunun tesiri altında sendeliyor gibiydi. Bütün ağır şartlarına rağmen bu iş cidden ideal bir işti. Yalnız seyahat meselesi bir yandan onu sevindiriyor, bir yandan da Bediâ yüzünden üzüyordu

— Ben uzakta iken onu yalnız evde nasıl bırakırım?

Fakat bu lüzumsuz merakını yenerik kendi kendine söylendi:

— Artık çocuk değil ya, bir kaç gün tadımla kalır. İsterse Feridunun kardeşi Meziyeti de yanında alabilir. Eten seyahat muhakkak değil; olsa

da kaç gün sürer?

Bu düşüncecinin getirdiği ferahlıkla hemen kararını vererek İsmete söyledi:

— Pazartesi şirkete müracaat edeceğim kardeşim. Bu iş olursa sana ne kadar minnettar kalacağımı bilemezsin. İmtihanda muvaffak olacağımı umarım. Neticesini her halde sana telefonla bildiririm.

★

Burası geniş koridorları, cilâli parkeleri, üniformalı odacılarla tam manasile büyük bir işevi idi. Daha kapıdan girer girmez Muallâda sevimli bir tesir yaptı.

— Burada çalışmaktan usanmıyacağım gibi geliyor.

Uzun boylu, temiz lâcivert elbiseli bir odacı saygı ile yüzüne bakıyordu.

— Bay Özkan göreceğim.

— Buyurunuz efendim, karşıdaki yazıhanededir, haber verelim.

— Şu kartı kendisine veriniz ve beklediğimi söyleyiniz.
Bir saniye sonra güler yüzlü, sarı-

Çimento İhtikârının Önüne geçiliyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

alâkadar makamların nazarı dikkatini celbetmiş ve fiyatlardaki yükseklik hakkında tedbir alınmasını istemişti. Hâdisenin üzerinde tevakuf eden Son Postanın, haklı neşriyatının nazarı dikkate alınmış olduğunu memnuniyetle görüyoruz.

İktisat Vekâleti tarafından bu mesele hakkında Anadolu Ajansının telgrafı şudur :

Ankara, 2 (A.A.) — Çimento fabrikaları geçen seneki istihlâkin bu seneki istihlâkten az olmasını ileri sürerek istihallerine geç başlamışlar ve ihtiyaç artkışa mevcut stoklarla bu ihtiyacı karşılayamamışlardır. Fabrikalar istihsalâtının karşılayamadığı ihtiyaç miktarı evvelâ on günlük ve sonra on beş nihayet 29 günlük teahhürlerle teslimata sebebiyet vermiştir. Bu vaziyet vilâyetlerde fiyatlar üzerinde ihtikâr yapılmasına da meydan vermiştir. İktisad Vekâleti fabrikaların geç istihsalâta başlamalarını şiddetle müahaza etmiş ve vilâyetlere bir tamim yaparak kanunî mevzuata rağmen ihtikâra sapılmış olmasının sebeplerini sormuştur.

İktisat Vekâleti, bu tamimde asgârî bir çuval üzerinden yapılan satışlarda carî olacak fiyatın 1 - Haziran - 1935 tarihli resmî gazetede ilân edilmiş olan İstanbulda vasıta üzerinde teslim 20 lira olarak tespit edilmiş, toptan fiyatı ancak nakliye masraflarının ilâvesinden ibaret olacağı ve bu suretle husule gelen fiyata riayet etmiyerek daha yüksek satışlarda bulunmaya teşebbüs edenler aleyhine endüstriyel mamulâtın fiyatlarını tesbite müteallik kanun mucibince takibatta bulunulmasını bir çuvaldan aşağı miktarlarda satışlar için belediye nizamati mucibince fiyat kontrolü yapılması lüzumu da bildirilmiştir. Vekâlet diğer taraftan icap eden başka tedbirleri de almakta tereddüt etmeyecektir.

Bir Alman tayyaresi Parçalandı 12 kişi öldü

Berlin, 2 (A.A.) — Frankfort-Am-Main-Erfurt yolunda işleyen tayyarelerden biri Thurange ormanına düşerek parçalanmıştır. On kişi ölmüş, üç kişi de yaralanmıştır.

Kazanın sis yüzünden vukua gelmiş olduğu söylenmektedir.

şın bir genç kapıdan kendisini karşıladı.

— Bayan Dalmen... Buyurunuz efendim.

Özkan emniyet veren, dost olmağa hazırlanan bir çift yeşil gözle Muallâya bakıyor, yakınlaşmak istiyen dü-rüst ve terbiyeli bir sesle ona söylüyordu:

— İsmet bana sizi tanıttı. Bayan Dalmen; bunun için sizden soracak hiç bir sualim yoktur. Yalnız müsaade ediniz de biraz ben size burasını tanıyayım. Direktörle görüşmeden evvel, girmek istediğiniz yeri tanımanız daha iyi olur.

Sizi korkutmak istemiyorum, fakat teklif edilen işin çok güç ve önemli olduğunu da söylemeğe mecburum.

Burası temiz, namuslu ve kibar bir müessesedir. Ancak çalışma noktasından çok çetindir. Sizi âmirlerle hususî kâtip ve mütercim olarak almak istiyorlar. Bu, şirketin eli ayağı siz olacaktır demektir.

İmtihanda muvaffak olursanız, ki İsmetin söylediklerine nazaran buna eminim, derhal angaje edileceksiniz.

Yalnız, böyle bir şirkette âmirlerle kâtip olmak demek, çalışma ve dinlenme saatleri belli olmamak demektir.

Bu daha ziyade bir erkek işidir. Bazan saat sekize, hattâ dokuzaya kadar çalışacağımız zaman olacaktır.

(Arkası var)

Türk kadınının havalarmızda verdiği ilk şehit

Dün, Cumhuriyet bayramı münasebetile Ankarada yapılan merasimde paraşütle atarken şehit düşen Bayan Eribe için, Kadıköy İkinci orta mektebinde bir ihtifal yapıldı. Bu ihtifalde bulunan arkadaşımızın intibalarını aşağıda bulacaksınız:

★

Eribe, Kadıköy ikinci orta mektebinden geçen sene mezun olmuş. Bu itibarla, mektebinin bugünkü talebeleri içinde onu uzaktan yakından tanımayan yok gibi. Fakat bu ihtifalde hazır bulunanlar içinde, mektebin sade şimdiki talebeleri değil, eski mezunları da var. Mektebin bahçesini dolduran büyük kalabahğın arasında, kızıl erkekli birçok talebeler, birçok muallimler, Eribeyi tanıyan, tanımayan birçok kimseler mevcut.

Kalabalık arasında, hüngür hüngür ağlayanlar da, hiç müteessir görünmeyenler de bulunuyor. Ben bu tezadın mahiyetini, tam saat on beşte başlayan dokunaklı nutukları dinlerken anlamam Evvelâ bir trampet sesi duyuldu. Sonra, önünde eli bayraklı bir genç kız yürüyen ihtifal mangası görüldü. Onlar, ellerindeki çelengi, ve Eribenin siyah tüllere sarılmış büyük ve çerçevesi resmini, kalabalığın ortasına kurulmuş olan kürsünün üstüne yerleştirdiler. Ve bir kenara çekildiler. Bu merasimden sonra, mektep müdürü Feridun, kürsüye atladı, söze başladı ve :

— Bugün, dedi, mektebimiz, en mes'ut, ve en bedbaht gününü yaşamaktadır. Eribeyi kaybettiğimiz için ağlıyoruz, fakat onun kadınlarımızı kazandırdığı şerefine büyüklüğüne seviniyoruz.

Bay müdür, mektebine dört sene evvel küçük bir çocuk olarak gelen Eribenin çalışkanlığından, derslerine karşı dikkatinden, zekâsından, usulüğünden, sevimliliğinden uzun uzun bahsettikten sonra, hayli alkış toplayan nutkunu şöyle nihayete erdirdi:

— O, dört yıl önce küçük bir çocuktur. Bugün büyük bir kahramandır. Öyle temiz ve iyi bir çocuğu kaybettiğimiz için teselliye mühtacız, böyle büyük bir kahraman kazandığımız için de tebrike lâyıkız!

Orada bulunanlardan bazılarının sü-künları bazılarının da teessürleri arasında tezadın sebebinin anlatılan bu nutuktan sonra, talebelerden ikisi heyecanlarını ifadeleştirdiler. Onları müteakıp, gene talebelerden bir kız, Eribeye hitap eden bir şiirini dinletti. Bir nutuk daha söylenildi. Gazetelerde Eribe hakkında çıkan bütün yazılar okundu. Hep bir ağızdan İstiklâl marşı, ve talebelere bir gün içinde öğretilen havacılık marşı söylenildi.

Ve son söz, Eribeyle beraber, Türküşünde çalışmış olan öğretmen Bayan Naciye Torosa verildi. Günün en çok alkışlanan nutkunu okumak, Bayan Naciye Torosa nasip oldu. Heyecanını ölçülüleştirmesini gayet iyi beceren Bayan Naciye Toros, Ankarada yakından şahidi olduğu bu acıklı ölümü şöyle anlattı :

— Bugün içinizde, aramızda yetişen Eribenin inanılmıyan ölümüne beraber acılanmak için katıştım. Uçmanın ve paraşütle atmanın heyecanlı zevkini onunla tadanlardanım.

Türküşu talebeleri Ankarada bayramı geçirmenin ve atlayışı yapmanın sevincine toplanmışlardır. Bütün Türkiye'nin bir tek kalp gibi attığı büyük günde, Eribenin çok hüznünlü ölümü gö-nüllerimizi sonsuz bir acıya doldurdu.

Onu gayelerin en yükseği yolunda kaybettik. Eribe, kadın Türkün her sahadaki cesaretini, başarıcılığını dünya ya anlatmak aşkile kendini unuttu, bu uğurda öldü.

Kayboluşunun büyüklüğü, acılarının derinliğini azaltacak kadar yüksek.

Bu okulun havasını teneffüs edenin, ölümüne ağladığımız cesur kızın aramızdan yetişmiş olması sevinin, övünün !

Eribe düştü. Fakat bu düşüş, onu göklerin şimdiye kadar hiç erişilmemiş katlarına çıkardı.

Ölümü bizi korkutmadı. Havacılık aşkımıza daha fazla hız verdi. Sizlere... Hava kurumuna, ve bütün Türküşu talebelerine en içli teessürlerimi bildirirken, Eribenin yarım kalan arzusunu

tamamlamak ve erişemediği gayesine erişmek için Ankarada ettiğimiz yemini, bir defa daha tekrarlarım!

Bu nutuktan sonra, Eribenin tayyareye ilk adımını attığı Modadaki Vecihî tayyare hangarına da bir çelenk konulması teklifi ekseriyetle münasip bulundu. Gidilip oraya da bir çelenk konuldu.

Mektebe dönüldüğü zaman, biçare Eribenin tüllü çerçevesi fotoğrafı, okuduğu dershanenin kapısı yanına, merasimle asıldı. Ve bu samimi ihtifale nihayet verildi.

★

Eribenin arkadaşlarından Bayan Şamika :

— Eribe, dedi, dehşetli spor âşıkısıydı. Bisikletten inmek, denizden çıkmak istemez; babasına sabah akşam havalanırdı.

Eribe ile bir sınıfta okumuş olan Bayan Süreyya da :

— O, dedi, bilhassa jimnastik dersine bayılırdı. Fen bilgisi derslerine de çok meraklıydı. Biliyorsunuz ki o, tayyareci Vecihinin kuzudur. Babasına tayyareye binerlerdi. Kendisi de tayyare kullanmasını biliyordu. Fakat söylediğine göre, babası yalnız başına havalanmasına izin vermiyormuş. Biraz daha büyü de öyle diyor. Zavallı Eribe mütemadiyen :

— Ah, diyordu; şu babamı bir kandırabilsem, tayyareyle yalnız başıma Ankaraya kadar uçup döneceğim! Eğer biraz izin vermezse, ben işi yapmak için, bir gece tayyareyi hangardan aşırı-maya bile niyetliyim. Fakat kâfir şey tek başıma işletemem ki!

Bir gün de, biz dershanedeyken, Vecihi karşıdaki çayıra düşmüştü, zavallı bunu görünce öyle fenalaştı ki sormayın!.. Ondan sonra babasına yalvarmış :

— Aman, demiş, eğer benim sınıfta kalmamı istemiyorsan, bir daha ders saatlerinde uçuşa çıkma. Çünkü aklım fikrim sana gidiyor, hocanın sözlerini kavrayamıyorum!

Merasimde olduğu gibi son sözü ben de, Eribenin kazaya uğrayışını gören öğretmen Naciye Torosa verdim. Bayan Naciye :

— Biz, dedi, Eribeyle beraber uçuş talimlerinde bulduk. O, bu işe beş aydır çalışıyordu. Fakat babası kendisini daha iki yaşında iken tayyareye bindirmiş. Sonra da uzun zaman çalıştırmış. Eğer bir ay daha geçseydi, sade paraşütçülük değil, pilotluk imtihanını da verebilecekti.

Bayramda 600 metreden atladı. Fakat sırt paraşütünü açacağına, karın paraşütünü açmış. Karın paraşütü tazeyika dayanamamış, patlamış. Yere düşer düşmez ilk sözü :

— Nasıl, kusurlu atlamadım ya? diye sormak olmuş, muallimimiz Anohim kendisine fena not vermesi ihtimalinden korktuğunu söylemiş.

O kazadan sonra, diğer paraşütçülere, gördükleri kazaya rağmen atlamaktan çekinip çekinmeyecekleri sorulmuş. Bütün bayanlar, tereddüt bile etmeden derhal atlamaya hazır olduklarını bildirmişler.

Zavallı Eribe... Ankarada merasimde atlamayı çok istiyor, ve :

— Eğer diyordun. Beni atlayışa sokmazlarsa ölürüm!

— Meğer, dedim, atlayınca ölecekmış !

Bayan Naciye Toros :

— Öyle dedi... Eribecek öldü. Fakat Türk kadınının adını gökyüzüne yazdıktan sonra !

Selim Tefvik

Eribe için Ankarada ihtifal yapıldı

Ankara 2 (Hususî muhabirimizden) — Cumhuriyet bayramı günü Ankarada paraşüt talimleri esnasında kazaya uğrayarak şehit düşen paraşütçü Eribe için paraşütçü arkadaşları tarafından Ankara Halkevinde bir ihtifal yapılmıştır.

Bu ihtifalde arkadaşları Eribenin uğradığı kazanın ve onun şahadetinin kendi cesaretlerini kırmadığını, bilhassa arttırdığını ifade edici sözler söylemişler ve arkadaşlarının hatırasını taziz etmişlerdir.

" Son Posta ,, nın siyasi tefriki : 19

İTTİHAD ve TARAKKİDE ONSENE

Yazan: Eski Tanin Başmuharriri Muhittin Birgen

Sait, Kâmil, Hüseyin Hilmi Paşaların Kabineleri

Mahmut Şevket Paşa katledilmişti. Talât Paşa Tanin'de bu mesele hakkında fikirlerini anlatırken bir gün aynı şeyin kendisi için de mukadder olduğunu söylemiş ve "Komitecilğe başladıktan sonra Abdülhamidin bir gün beni astracağım düşündüğüm için, Makedonya komitecilerinin aşılsını seyretmeğe giderdim. Maksadım idama kendimi alıştırmak ve en iyi duruşu tesbit etmekte. İnsan ne kadar yüksekte düşerse o kadar çabuk tamamlanıyor!..,, demişti

İşte o zaman da yedi sene evvelki küçük memur, kendisine paşa unvanını alarak, vezir rütbesine sadarete gelmeğe razı oldu. Bu temiz adamı yakından görmüş ve bilmiş olanlar bilâ tereddüt teslim ederler ki gerek nazırlık, gerek sadrazamlık hayatında hiç bir fark yoktu. Düştüğü zaman da aynı adam, çıktığı vakit de aynı adam, gayet temiz kalbli, hayırhah ve vatanperver idi. O zamanki işleri kavramak, Osmanlı İmparatorluğunun hayatına lâzım geldiği gibi hükmedip yıkılmakta olan bir imparatorluğu kurtarmak hususunda sahib olması icab eden zekâ ve his kuvvetine, hepimiz gibi, belki o da sahib değildi. Fakat, temiz kalbli, fedakâr bir halk adamı idi.

Ona aid olarak unutmadığım şeylerden biridir: Bir gün, Mahmut Şevket paşanın katledilmiş olduğu sıralarda, Talât Tanine gelmiş, orada bulunan dostuna bu hâdiselerden bahsediyor ve gayet tabii bir surette bir gün aynı şeyin kendisi için de mukadder olduğunu söyledikten sonra gayet sade bir tavırla şunları ilâve ediyordu:

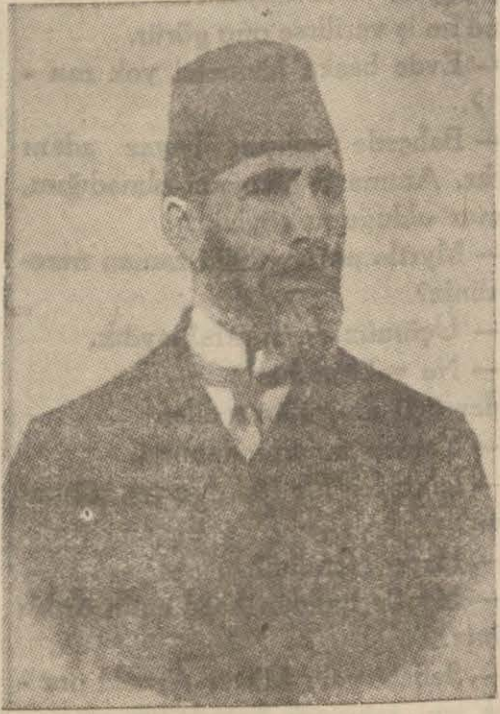
— Ben komitecilğe başladığım sıralarda bir gün gelip Abdülhamidin beni yakalatarak astracağım düşünür idim. Bunun için kendimi bu asılma işine alıştırmak istedim ve kendime âdet edindim. Ne zaman Makedonyada bir komiteci asılacak olsa ben onun aşılsını gider, seyredirdim. Bundan maksadım hem gözlerimi bu manzara alıştırmak, hem de asılırken en iyi duruşun hangisi olduğunu tetkik etmekte. Şuna dikkat ettim ki insan ne kadar yüksekte düşerse o kadar çabuk tamamlanıyor!

Bu sözler bana o kadar tesir etmişti ki, «büyüklerin tecrübelerinden istifade etmek» isteyen genç bir politikacı saflığıla, belki bu iş günün birinde benim de başıma gelir diye, bir müddet sonra Mahmut Şevket paşanın kâdet tileri asılırken ben de «hem gözlerimi alıştırmak, hem de en muvafık vaziyeti tetkik etmek üzere» birer birer kardeşlerine geçmiş ve tetkik etmişim!..

İttihat ve Terakki devrinde hükümetlerin - yani kabinelerin - umumî vasıflarını tetkik etmek te bu devrin manasını anlamak bakımından hayli faydalıdır.

Kâmil Paşa ile birinci ve ikinci Hüseyin Hilmi Paşa kabinelerini pek te İttihat ve Terakki hükümetleri olarak saymak doğru değildir; bununla beraber birinci Hüseyin Hilmi Paşa kabinesi Kâmil Paşanın, ikinci Hüseyin Hilmi Paşa kabinesi birincisine nisbetle, İttihat ve Terakkinin nüfuzuna daha fazla teslim olmuş hükümetlerdi ve bunların teşekkülü esnasında da, kabineye girecek âzaların seçilmesi, gittikçe daha ziyade İttihat ve Terakkinin tasvibi ile mukayyet oldu.

O zamanlar, İttihat ve Terakkinin içtimaî ve siyasi bir rengi olmadığı gibi onun namına ve onun nezareti altında memleketi idare edecek olan hükümetlerin de muayyen bir renkleri yoktu. Ancak, meselâ merkezi umumiye mütaavaat derecesi itibarile ölçüldüğü takdirde, birinci Hüseyin

Hüseyin Hilmi Paşa

Hilmi Paşa kabinesi Kâmil Paşa kabinesine, ikinci Hilmi Paşa kabinesi de birincisine nisbetle daha ziyade «ittihatçı» birer hükümet olarak kabul edilebilir.

O zamanın zihniyetini ve hükümet teşkili hakkındaki telâkilerine dair bazı misaller gösterirsem, gerek devrin umumî zihniyeti ve siyaset kültürü, gerek İttihat ve Terakkinin siyasi hayatı anlayışı ve rengi hakkında okuyucularımın daha toplu bir fikir edinebileceklerini zannederim.

Meşrutiyetin ilk hükümeti olan Sait Paşa kabinesi bir Abdülhamit hükümeti olduğu için onu bu noktadan mütaale etmiyeceğim. Sait Paşanın daha ilk günlerde İttihat ve Terakkiyi ürkütmesi Taninin şiddetli hücumlarını üstüne çekmesini ve bu hücumlar arasında mührü sadareti Abdülhamide iade etmesini mucip oldu. Burada yalnız şunu söylemeliyim ki Sait Paşa, o zamanki kanaatlere göre birinci meşrutiyetin ortadan kaldırılması hususunda en esaslı rolü oynamış bir Abdülhamit bendesi telâkki edilirdi. Bunun bir devlet adamı için kabahat teşkil edip etmiyeceğini düşünmeğe hiç kimsenin, hiç birimizin vakti yoktu. Bizim için o zaman meşrutiyet bir vasiya değil, bir gaye idi. Abdülhamit devrinin insanlara hiç, hiç mi hiç nefes alma hakkı tanımayan sıkı istibdadı, hürriyet âşıkları olan bizleri, başka hiç bir şey görmeyecek ve düşünmeyecek derecede kör yapmıştı. O tarihten otuz sene daha evvel, Osmanlı imparatorluğu daha çok karışık unsurlardan mürekkep olduğu ve Avrupaî siyaset kültürü noksanı daha müthiş nisbetlerde bulunduğu sırada eğer Sait Paşa, henüz Sait Bey olarak, memleketi meşrutiyetsiz idare etmeği daha hayırlı görmüşse bunda isabet etmiş olmyacağını dahi düşünmek bizim gibi meşrutiyet ve hürriyet sektekleri için hatıra gelebilir şeylerden dahi değildi. O kadar değildi ki Sait Paşayı istifaya mecbur eden en ağır yazılar Hüseyin Cahit imzasile neşredildi. Halbuki benim hocam, daha evvel Sait Paşaya karşı manen ve madeten minnettar bir insandı. Şükran ve minnet hislerinin ne olduğunu bilen, Sait Paşadan vaktile, sırf gençliğine ve zekâsına meftuniyeti dolayı -

sile, çok teveccüh ve hattâ memuriyeti itibarile yardım görmüş olan Hüseyin Cahidin şimdi ona bu kadar şiddetle hücum etmesi için kendince bütün o nevi hisleri susturacak mühim sebepler bulunması lâzım geldi. O sebeplerin de bir tek sebebi vardı: Meşrutiyet! Madem ki Sait Paşa birinci meşrutiyeti kaldırmağa çalışmakla maznun idi, şu halde düşürülmesi icap ederdi. Sonraları Sait Paşa, bütün bunlara rağmen gene Hüseyin Cahide karşı çok iyi hislerle mütehasis olduğunu gösterdiği zamanlar hocam da, evvelce yaptıklarından dolayı nedamet duyar ve vaktile Sait Paşanın sırf «edbiyatı cedide» hareketinde kendisinin oynadığı rolü sevdiğinden dolayı ona ne dereceye kadar teveccüh göstermiş olduğunu hikâye ederdi. Fakat, dediğim gibi, ilk zamanlarda meşrutiyet sektekleri için bundan başka düşünülecek hiç bir şey yoktu.

Kâmil Paşa kabinesinin teşekkülü ne gelince, bu hususta bir kaç âmil göze çarpar:

Bir kere Abdülhamidin hükümet değiştirme an'anelerine göre ekseriya, Sait Paşa düştükçe Kâmil Paşanın, Kâmil Paşa düştükçe de Sait Paşanın sadarete gelmeleri icap ederdi. Bunun için evvelâ bu garip kaidenin tesiri vardır.

(Arkası var)

PASLANMAZ Hasan Tıraş Bıçağı

Çeliğin en sert olduğu çok kolaylıkla ve tatlılıkla bir dakikada tıraş eder. Dünyanın en kuvvetli ve hassas mikroskop âletile mükerrer surette tetkik olunduktan sonra piyasaya çıkarılmıştır. Ne Fransızlar, ne İngilizler, ne de Amerikalılar, ne de bütün dünya aynı yapamaz. Alâmeti farikası ile ihtiraberatı vardır.

Paslanmaz Hasan tıraş bıçağı rakiplerini şaşırtmış ve her tıraş bıçağı fabrikası paslanmaz yapmak istemiştir. Fakat bu iş kolay olmadığından hiçbir fabrika muvaffak olamamıştır. Yalnız Almanyada Fazan ve Türkiyede yalnız Hasan tıraş bıçağı muvaffak olabilmıştır. Mutlaka Hasan markasını arayınız; ısrar ediniz. Fiyatı: Paslanmaz Hasan Tıraş bıçağı 10 adedi 50 kuruşa. Hasan Tıraş bıçağı 10 adedi 35 kuruşa. Hasan deposu: Ankara, İstanbul, Beyoğlu.

Hikâye

Fatihin sevgilisi..

Yazan: Kadircan Kaffı

Kızlar ağası Şahinin gözlerine uyku girmiyordu. Yirmi bir yaşında Padişah olup ta yirmi üçünde dünyanın en güzel şehri olan İstanbulu alan Sultan Mehmet şimdi yirmi altı yaşında idi. Zeki, cesur, kudretli ve sarsılmaz bir adamdı. Hemen hemen bütün kuvvetli ve zeki adamlar gibi o da kadınlara karşı büyük bir düşkünlük gösteriyordu. İşte üç haftadan beri Rum güzeli İrenle yaşıyordu. Hareme giren ve her renkte, her boyda, her soyda yüzlerce kızdan hiç birine bu kadar çok bağlanmamıştı.

Kızlar ağası Şahin :

— Bu fettan kadın Padişahıma büyü mü yaptı?

Diye kendi kendine soruyor, üzülüyordu.

Esir pazarlarını dolaşiyor, vezirlere, kaptan paşalara, akıncı kumandanlarına haberler uçuruyor, yeni ve güzel kızlar bulduruyordu.

Bunları son derece süslüyor, en taş yürekli erkeği, en güzel kadınlar içinde yaşayan bir adamı bile çekecek derecede güzelleştiriyor, lâkin Padişaha bir türlü kabul ettiremiyordu.

Onun en çok korktuğu şey İrenin haseki olarak sarayda kuvvet ve nüfuzunun artması, kızlar ağasına hiç beslemeydi. Çünkü sarayda istediğini yaptırarak kadar Padişahın gözüne giren bir kadın olmadıkça kızlar ağası Şahinin istedikleri yapılırdı.

Düşünen ve üzülen yalnız Şahin değildi. Yeniçeri ağası Hasan Ağa da ondan farksızdı. Çünkü padişahlarını sık sık görmeye alışmış olan Yeniçeriler aylardanberi Sultan Mehmedin yüzünü görmemişlerdi. Üstelik harplere de kumandanlar, vezirler ve kaptan paşalar gönderiliyordu. İstanbulda tembel tembel oturan Yeniçeriler, edepsizliğe başlamışlardı. Nizam bozulacaktı.

İki yıl önce ve 1454 de Sırp Kralı Jorj Sultan Mehmede kafa tuttuğu zaman ordu ile Filibeye kadar gidilmişti de Hamza Beyi ve otuz bin kişilik Türk ordusunu darmadağın eden Jan Hünyad'dan intikam alınacağı yerde Sırp kralı vergiye bağlanarak geri dönülmüştü.

Yeniçeri ağa -

sile yağhca kumandanlar arasında yapılan bir toplantıda Hasan Ağa her nasılsa şöyle demişti:

— Nidelim? Askerin nizamını tutmak onu boş bırakmamakla olur. Halbuki biz Padişahımızla harbe gitmek şöyle dursun, yüzünü dahi görmüyoruz.

Herkes birbirine bakmıştı. Fakat bu sözleri de yalanlamamışlardı.

Hasan Ağanın dedikleri az zamanda Yeniçeriler arasında yayıldı.

Sırbistan üzerine bir harp olursa sayısız mal yağma edebileceklerdi.

★

— Padişahımızı isteriz.

— Rum güzeli İrenin başını isteriz.

— Harp isteriz.

Bir sabah sarayın kapısına dayanan binlerce Yeniçeri boğazları yırtılacak gibi bağıyorlar, ortalığı korkuk bir uğultu ile dolduruyorlardı.

Genç Padişah harem dairesinin kuytu koridorlarını doldurduktan sonra kendi yatak odasına kadar gelen bu gürültüyü duydu.

İren yanbaşıyla uyuyordu. Uzun kirpikleri birbirine kenetlenmiş, çeme burnu, nemli ve kalm dudakları, çukur çenesi ve pembe yanakları ile ne güzel bir yüzdü bu...

Padişah genç kadının ipek bir örtü ve kuşüyünden bir yastık içine gömülen sevimli başına sevgi ile baktı ve içini çekti ve doğruldu.

Samur kürkünü giydikten sonra perdeleri indirdi.

Yarı karanlı olmuştu.

Sevdiği kızın hiç birseyden haberi yoktu.

Fatih ona son defa baktı ve uyudunu anladıktan sonra ayaklarının ucuna basarak kapıya yürüdü. Açtığı zaman Şahinle gözgöze geldi. Dışarı çıkıp kapıyı kapadıktan sonra kartal gasını andran burnunun üstündeki kaşlarını çattı:

— Nedir? Ne oluyor?

Diye vavaş sesle, fakat kızgın kızgın sordu.

Şahinin dudakları titriyordu:

— Yeniçeri kulların..

— Ne isterler ?

Kızlarağası Şahin Yeniçerilerden duyduklarını korka korka söyledi.

Padişah çıkıştı :

— Hasan Ağa nerede? Niçin bunlara meydan verir?

— ? ! ? ! ? ! ..

Hasan Ağayı çağırttı. Sorgusunu telârladı ve şu cevabı aldı:

— Padişahım, beni dinlemiyorlar, Düzenden çıktılar. Laf anlamazlar.

— Sen necisin ?

— Ben senin sayende bu derece yükselmişim. Yeniçeriler seni istemezlerse beni nasıl isterler?

Fatih kılıcını kuşanmış, atına binmiş ve Yeniçerilerin karşısına çıkmıştı.

— Savulun !

Dedikçe ve bir ikisini vurduca karışıklık büsbütün artıyordu.

— Padişahımızı bizden ayıran Rum güzelinin başı verilmedikçe buradan bir adım ayrılmayız

Diye haykırıyorlardı.

— Beni sizden hiç kimse ayıramaz. Bunu yapmak isteyenin başını kendi elimle keserim.

— Görelim.

İren çökten uyanmıştı.

Ona dediler ki :

— Kaç... Yeniçeriler senin başını istiyorlar.

Kaçmak istedi, fakat Fatih haber aldı.

Canı sıkılmıştı. İrenden bunu hiç ummamıştı. Demek ki onu sahiden sevmiyordu. Sevmiş olaydı böyle mi yapardı ?

— Getirin ! ..

Diye emretti.

Genç kızı kolundan tuttu. Yeniçerilerin ve Yeniçeri ağasının önüne sürüklledi. Birdenbire kılıcını çekerek onun

başını bir vuruşta gövdesinden ayırdı. O zamana kadar tanıdığı ve sevdiği kadınların en güzel ve en sevgilisi şimdi kanlar içinde ve iki parça halinde

Yarınki nushamızda :

Lübnan hikâyesi

Aşk çiçeği

Nâkili : Faik Bercmen.

yerde yatıyordu.

— İşte dileğiniz oldu. Savulun!

Diye sanki askerlerin yüzlerine tükürdü.

Sonra kanlı kılıcını kınına koyarak Yeniçeri ağasına döndü :

— Artık nizam yerine gelir, değil mi?..

Saraya girdi. Vezirine haber yolladı

— Belgrat üzerine sefer var. Bir aya kadar hazırlıkları bitiresin!

★

Sıcak bir Temmuz günüydü. Jan Hünyad altmış bin kişilik bir ordu ve iki yüz gemiden ibaret bir epeyce donanma ile Belgradın imdadına gelmişti. Türkleri Tunada bozmuş, kaleye yapılan hücumları püskürtmüştü.

Fatih geri çekilecekti. Fakat düşman ansızın hücum etti. Fatih, her tarafta askerlerinin kaçmakta olduklarını gördü. Kılıcını çekerek düşman üzerine yürüdü. Hattâ kendisine saldıran düşmanlardan birisinin bir vuruşta başını omuzuna kadar ikiye ayırdı. Lâkin kendisi de kalçasından yaralandı.

Yeniçeriler de bozguna uğramışlardı. Fatih, Yeniçeri Ağası Hasan Ağayı başı açık, yalın kılıç ve üstübaşı kan içinde, şaşkın bir halde gerilerken gördü.

— Bu ne hal? Utanmak yok mu sende ?

Diye gükredi.

— Çoğu yaralandı. Diğerleri de artık beni dinlemiyorlar.

— Onları nizamla sokmak için sevdiğim bir kadının daha başını mı ister sin? Erlik saray avlusunda olmaz. Burada yapılmak gerek. Tez, ileri yürül!.. Hasan Ağanın başı döndü.

Demek ki kendisini kovalayan yaman bir kin vardı.

— Elbet giderim.

Diye bağırды ve çeliken bir sel gibi gelen düşman ordusunun ortasına yalın kılıç ve başı açık saldırdı: Macar atlarının nalları altında can verdi.

"Son Posta", nın tefrihı: 19

**ÇARLIK ÜLKESİNDE
BİR TÜRK ZABİTİ**

Mülâzım Cemil'in âkıbeti

A.R.

Prenses Olga portakal rengi, Çin ipeklisi geceliği içinde baş döndürücü bir güzellikle görünmekte idi. Cemile, çıplak kollarını uzatırken: - "Size hangi lisanla teşekkür edeceğimi bilmiyorum," demişti

Heyecan, Kontes Olgaya çok yakıyordu. Ve Cemil de, bu heyecanı seyretmekten büyük bir lezzet duyuyor; içine karıştığı hâdisattan bahsederken sözü daima kısa kesmek âdeti olduğu halde, şimdi biraz daha tafsilâta girişerek Kontesin heyecanını arttırıyor du.

Kontesle Cemilin arasında bu konuşma devam ederken, göğüslerinde sirmalar, kordonlar taşıyan hizmetçiler mütemadiyen gidip geliyorlar; ortadaki masanın üzerini, semaverler, çaydanlar, altın ve mine işlemeli tabaklar, en sâf kristalden yapılmış zarif bardaklarla dolduruyorlardı.

Semaverden hafif bir duman taşıyordu. (Kırım) ve (Yalta) bahçelerinde büyük itinalarla yetiştirilmiş olan meyvalardan yapılan reçellerin tatlı ve baygın kokuları birbirine karışıyordu. Nefis Çin çayının iştihâ veren râyhâsı, arttıca artıyordu.

Kontes Olga, ayağa kalkmıştı... Uzun boyuna bir kat daha şâhâne bir azamet veren ağır ve işlemeli elbisesinin uzun eteğini birer ayak darbesiyle savura savura masanın önünde iş görüyor; fincanlara çay koyuyor, çavdar ekmeğinin ince dilimleri üzerine tereyağı ile reçel sürüyor, zarif hareketlerle bunları Cemile uzatırken, konuşmasına devam ediyordu.

Siz, hâdiseyi bu kadar ehemmiyetsiz gördükçe, ben kendimi hayretten alamıyorum, binbaşı efendi... Öyle tahmin ediyorum ki, hayatınızda bir çok macera vardır.

Cemil, gene kayıtsızlıkla cevap vermekte devam ediyordu:

Ah, Madam lâ Kontes.. zaten hayat denilen şey, baştan başa bir macera değil mi?..

Hakkınız var. Ben de macerayı pek severim. Hattâ; sakin geçen ha-

Fir Doktorun Günlük Notlarından (*)

Sali

Deri Hastalıkları

Cildimizde bulaşık olan ve olmiyan hastalıklar olabilir. Bulaşık olmiyanlar ekzemalar, sedef hastalığı gibi hastalıklardır.

Bulaşık olanlar da uyuz, kelliik, saçkıran ve pislik çibani denilen inpetigo gibi deri hastalıklarıdır.

Ekzemalar kuru ve sulu diye ikiye ayrılır, çok kaşıntılı ve mü'ziç bir derittir. Bazan yıllarca sürer. Ekzemalılar idrarlarını tahlil ettirmelidirler. Asabiyyet ekzemayı artırır. Ekzemalılar salamura şeyler, balık, havyar ve deniz hayvanatı etleri yemeleri memnurdur. Turşular, buharatlı şeyler çok fena gelir. Bilâkis yeşil sebzeler, meyvalar, sütlü şeyler, hamur işi yemekler ve taze haşlama etler yemeleri çok muvafıktır.

Uzayan deri hastalıklarını ihmal etmeyip derhal müteahhâsına gösteriniz.

Sabahları uykudan uyanıldığı vakit gözlerde az ve yahut çok, hiç çapak olmamalıdır. Bilhassa küçüklerde buna dikkat etmek lâzımdır. Çapak göz kapaklarının hâd veya müzmin iltihabının neticesidir. Yüzde dört nisbetinde asitli ve rikli su ile ilk ilk gözleri yıkamalıdır. Ekseriyetle hafif göz kapakları nezleleri böyle geçer. Eğer devam ederse müteahhâsına gösteriniz. Çünkü böyle devamlı göz nezleleri sinsî sinsî seyreden bir trahom da olabilir.

(*) Bu notları kesip saklayınız, yahut bir albüme yaptırıp koleksiyon yapınız. Sıkıntı zamanınızda bu notlar bir doktor gibi imdadınıza yetişebilir.

yatı, âdeta israf edilmiş bir zaman adederim. Fakat.. bazan insanın karıştığı vak'alar o kadar heybetli, o kadar azametli ve o kadar hareketli oluyor ki... Yeğenlerim de tıpkı bana benzerler. Hattâ, Moskova ve Senpetersburgda olduğumuz zamanlar, daima mühim hayat hareketlerini ihtiva eden piyeslerin oynandığı tiyatroları tercih ederler. Hattâ bazan kıyafetlerini tebdil ederek âvam tiyatrolarına gitmekten bile çekinmezler... Size garip bir şey söylesem; inanır mısınız bilmem?

Hiç şüphesiz ki inanılacak şeydir, Madam Lâ Kontes.

Yeğenlerim, şimdi tuhaf bir şey düşünüyorlar. O kaza sahnelerini bir daha tekrar ederek bir kaç poz resim aldırma istiyorlar.

A.. bu, cidden hayrete şayan bir fikir; Madam Lâ Kontes.

Öyle değil mi, binbaşı efendi... Kısmen parçalanmış olan arabayı saklattılar. Attığınız taşın yarısından müteessir olarak o gece ölen hayvanı da dikkatle muhafaza ediyorlar. Bu geceki ekspresle Moskovadan beklediğimiz doktorlar gelirler, ve muayene edip te izin verirlerse, yarın aynı sahneyi taklit ettirecekler, ve resimler çektiler... Tabiidir ki, siz de iştirak etmek lûtfünü esirgemezsiniz.

Cemil, katıla katıla gülüyor:

Madam Lâ Kontes.. bu, bir sinemacılık işi. Hadi biz, aktör olalım. Fakat, rejisör kim olacak?..

Diye söyleniyordu.

Çay içilmiş bitmişti... O zaman Kontes Olga, zili çalmış, gelen hizmetçiye rusça kısa bir emir vermiş.. ve sonra Cemile dönerek:

Yeğenlerim de sizi görmek ve bizzat teşekkür etmek fikrindeydi. Kendileri, doktorların tavsiyeleri üzerine yataktan çıkamadıkları için, sizin küçük bir zahmet ihtiyar etmenizi rica edeceğim. Buyurunuz gidelim.

Demişti.

Cemil, önden giden Kontes Olgayı takip etmişti... Önde, tam bir kraliçe vakar ve haşmeti ile yürüyen Kontesin uzun eteği, parlak parkeler, ren-gârenk çini mermerler, kıymetli İnan ve Buhara halılarının üzerinde, bir tavus kuyruğu gibi sürüklenmekte idi.

Rus Çarlığının bütün servet ve ihtişamını gösteren, bir çok salonlardan ve koridorlardan geçtikten sonra; ö-nünde, siyah elbiseli iki hizmetçinin beklediği bir kapının önüne gelmiş-lerdi. Hizmetçiler, kapıyı açmışlar; geri çekilmişlerdi.

Önden, Kontes Olga girmiş; o tatlı ve berrak fransızcasile:

Sevgili yeğenlerim!.. Size, halâskârınızı getirdim.

Demişti.

İçeriden, kuş civıltılarını andıran iki ses aksetmişti:

Teşekkür ederiz, hala.

Ne kadar lâtûfkârsınız?..

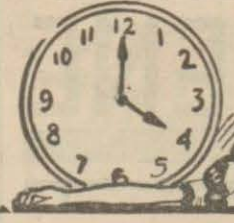
Cemil, kapıdan girerken, etrafa sür'atli bir göz gezdirmişti. Ve, gördüğü manzara, onu hafifçe sersemletmişti.

Tavanları ve duvarları, mozaik tarzında bir kumaşla süslenmiş olan, bu geniş odada, karşı karşıya konulan iki büyük karyolada prensesler yatıyor du. Karyolarının kınalarını teşkil eden altın yaldızlı taçların altından sarkan, kavuniçi renginde muslin perdeler, prensesleri hafif bir loşluk içinde bırakıyordu.

Kontes Olga, evvelâ büyük yeğeni-ni, takdim etmişti.

(Arkası var)

"Son Posta", nın zabıta romanı: 19

**DÖRT İLE YEDİ
ARASINDA**

Yazan: Hugh Austin

İngilizceden çeviren: Hasnun Uşaklıgil

Doktor ve ölüm saati

Üç zenci kadın ayakta yanyana duruyorlardı. Biri genç, biri orta yaşlı, biri de ihtiyardı

Polis şefi parmakları ile dizi üzerinde piyano çalmaya fasıla verdi:

— Tekrar ediyorum, dedi. Havuz başından ayrıldınız, kışık çiçek muhafazaya mahsus camekâna gittiniz.

Madam Merrit'in zevcinizi beklemekte olması düşüncesi sizi o derece müteheyyiç etmişti ki soğuk kanlılığınızı iktisab için beklediniz. Sonra zannedirim ki camekândan çıktınız, oyuncu-lara seslendiniz, susayıp susamadıklarınızı sordunuz, ondan sonra da havuz başına avdet ettiniz..

Evet, inanıyorsunuz bana değil mi?

Kent kuru bir cevabla iktifa etti:

Kime inanacağımı bilmiyorum. Yalnız içinizden birinin yalan söylediğine eminim.

Kant ayağa kalktı:

Sonuncu bir sual daha: Mösyö Merrit bahçeden döndüğü zaman bir şey taşıyor muydu?

Bilmiyorum, havuza atladı, yüzerek karşı kıyıya geçti.

Geri döndüğünüz zaman siz de atlamamış mı idiniz?

Evet, evet, hatırlıyorum.

Mersi, Madam Arnold!

Kent kadını kapıya kadar götürdü ve duvara yaslanarak beklemekte olan sivil polis Toni Milano'ya baktı, yanına gelmesini işaret etti.

— 16 —

HİZMETÇİLER

(Saat 5 dakika 24 - saat 5 dakika 29)

Yeni bir haber var mı? Toni omuz silkti:

Adliye doktoru geldi, doktor Wingrat'ın söylediği ölüm saatini teyid etti. Morg'un otomobilini bekliyorsunuz.

Pekâlâ, cesedi götürecekleri zaman bana haber ver. Balkonda bekleyenlerin sedyeyi görmelerini istemem. Silâh meselesine gelince, John ne yapıyor?

Henüz bir şey bulunmadı.

Arayanlar kaç kişi? Milano:

Pek fazla değil, dedi. Jak bahçevanının yanındadır. Müfrezeden geriye beş kişi kalıyor.

Ve gülmeye başladı:

Biliyor musunuz, Wisement hiç memnun değil, arkasında yeni bir elbise vardı..

Ve teğmenin sabırsızlanarak derhal coşmak üzere olduğunu görünce cümlesini çabuk bitirdi:

Çavuşu da sayarsak yekûnu altı eder. Dokuzuncu mintaka sekiz kişi bıraktı, amma içlerinden biri mutfakta, biri evin önünde, ikisi balkonda dır. Araştırma için elde ancak 4 kişi kalıyor.

Pekâlâ, şimdi bana hizmetçileri getiriniz, balkona bizzat siz nezaret edersiniz, öbürlerini hep çavuşa yollayınız. Çabuk!

★

Toni'nin getirdiği üç zenci kadın ayakta yanyana duruyorlardı. Bir tanesi genç, bir tanesi orta yaşlı, bir tanesi de ihtiyardı. İçlerinde bir tane çevik, bir tane tıknaz, bir tane de şişman vardı. Genci döşemeye bakıyordu, orta yaşlısı gözlerini önüne dikmişti, ihtiyarı da tavanı seyrediyordu.

Kent evvelâ önüne bakana hitab etti:

Adınız ne? Myrtle, ahçıyım.

Peki siz. Ahçı sağ tarafında duran bir dirsek vurdu:

O, İzabel, kızımıdır. Oda hizmetçiliği yapar, öteki ihtiyar Ros'dur, kendisine ne iş verilirse onu görür.

Evde başka hizmetçi yok mudur? Bahçede çalışan beyaz adam vardır. Amma o hizmetçi olmadığını, memur olduğunu söyler.

Myrtle polis geldiği zaman neredeydiniz? Üçümüz de mutfaktaydık.

Ne vakittenberi? Her üçü de gülümsediler.

Yemek zamanındanberi.

İçinizden hiç biri dışarıya çıkmadı mı? Hayır efendim!

Myrtle bundan nasıl emin olabilirsiniz? Sebebi var: Mister Arnold portatif içki takımını hazırladığı zaman yeni marka bir şişe (Cin) açtı, iyi bul-

madı ve şişeyi bize verdi. Halbuki onun iyi bulmamış olmasına rağmen pek mükemmel bir şeydi.

Kent:

Öğleden sonra mutfaktan kimıldanmamamızın sebebi anlaşıldı, dedi. Dışarıya çıkmak isteyen hissesini başkasının içmesinden korkmuş olacak.. her ne ise öğleden sonra kimi gördünüz?

Polisin geldiği dakikaya kadar kimseyi görmedik.

Pekâlâ, haydi işinize!

Kent, şapkasını alarak balkona çıktı ve sessizce beklemekte olan gruba hitab ederek:

Evin içinde dolaşabilirsiniz, dedi. Amma gürültü etmemek şartile! Hepsini de geniş birer nefes alarak ayağa kalktılar.

Kent sözüne devam etti:

Yalnız ayrılmadan evvel, öğleden sonra köşkte nasıl vakit geçirildiğini benim tesbit ettiğim şekilde, bir hülâsa etmek isterim:

(Arkası var)

RADYO

Bugünkü Program

3 İkinciteşrin 936

İSTANBUL

Öğle Neşriyatı:

12.30: Plâkla Türk musikisi, 12.50: Havadis, 13.05: Plâkla hafif müzik, 13.25: Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam Neşriyatı:

18.30: Caz: Plâkla. 19.30: Konferans Bayan Suat Derviş tarafından. 20: Vedia Rıza ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20.30: Türk musikî heyeti. 21: Operet temsil heyeti. 21.30: Orkestra. 22.30: Ajans haberleri.

BUKREŞ

18.55: Şarkılar. 19.15: Müsahabe. 19.30: Senfonik orkestra. 21.20: Plâk neşriyatı. 21.45: Haberler.

BUDAPEŞTE

17.45: Oda musikisi. 19: Macar halk şarkıları (Çigan orkestrası). 21.05: Plâklar, hafif musikî. 23.15: Caz havaları. 24.05: Haberler.

PRAG

17.30: Şarkılar. 19.30: Operadan nakil. 22.35: Plâk neşriyatı. 22.45: İngilizce haberler.

VİYANA

20: Monte Ceneri'den nakil. 22: Varyete havaları. 22.20: Kuartet. 22.30: Hafif orkestra.

VARŞOVA

17.15: Şarkılar. 17.50: Monoloğ. 19.20: Muhtelif havalar. 20.10: Oda musikisi. 21.40: Muhtelif havalar. 22.30: Edebi program. 22.45: Dans musikisi.

BELGRAD

19.20: Müsahabe (Türkçe). 20: Türkçe, Arnavutça, Rumca ve Macarca haberler. 22.15: Belgrad geceleri.

Yarınki program

4 - 2 Teşrin - 936

İSTANBUL

Öğle Neşriyatı:

12.30: Plâkla Türk musikisi, 12.50: Havadis, 13.05: Plâkla hafif müzik, 13.25: Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam Neşriyatı:

18.30: Caz plâkla, 19.30: Bayan Bedla ve Bay Vasfi Rıza tarafından Diyalog. 20: Sine kemarı: Nuri ve arkadaşları hey'eti, 20.30: Cemal Kâmil ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20: Plâkla sololar. 21.30: Orkestra, 22.30: Ajans haberleri.

Son Posta

İstanbul Gelir ve Para

BORSASI

2 - 11 - 1936

Türk Devlet Borçları

Lira	Lira
% 7,5 T. B. I 23,60	% 5 Hazine B. 46,52
% 7,5 T. B. II 00,00	Dahill istikraz 99,00
% 7,5 T. B. III 22,00	

Devlet Demiryolları Borçları

Lira	Lira
Ergani 96,25	Anadolu Iva 142,55
Sivas Erzurum 99,25	Anadolu M. 46,10

Sosyeteler Eshamı

Lira	Lira
İş. B. Mül. 81,00	İst. Tramvay 22,50
» » HA. 10,00	Bomonti 9,20
» » Name 10,00	Terkos 14,75
Merkez B. D. 90,00	A. Çimento 13,85

ÇEKLER

Krş.	L. T. L. için
İsterin 615,00	Dolar 15,1056
F. Frangı 17,0943	Liret 0,7935

NAKİT

Krş.	Krş.
20 F. Frangı 117,00	1 Mark 26,00
1 Dolar 125,00	20 Drahmi 23,00
1 İsterlin 618,00	20 Leva 23,00
20 Liret 130,00	20 Ley 14,00

Borsa Dışında

L. K.	L. K.
Kredi Fonsiye 00,00	Mübadil Bon. 00,00
1891 senesi 00,00	Gayri » » 0,000
1903 » 103,00	Altın 990
1911 » 97,00	Mecidiye 00

Nöbetçi Eczaneler

Bu geceki nöbetçi eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:

Aksarayda: (Etem Pertev). Alemdarda: (Eşref Neşet). Bakırköyünde: (Merkez). Beyazıtta: (Belkis). Eminönünde: (A. Minasyan). Fenerde: (Emilyadi). Karagümrükte (Suat). Küçükpazarda: (Hana Hulûsi). Samatya Kocamustafapaşada (Rıdvan). Şehrininde: (A. Hamdi). Şehzadebaşında: (Asaf).

Beyoğlu cihetindekiler:

Galatada: (Hüseyin Hüsnü). Hasköyde: (Nisim Aseo). Kasımpaşada: (Müeyyett). Merkez nahiyede: (Dellâ Suda). Şişli'de: (Nargileciyan). Taksimde: (Limonciyan).

Üsküdar, Kadıköy ve Adalar'dakiler:

Büyükdada: (Şinasi). Heybelide: (Tanaş). Kadıköy Pazaryolunda: (Rifat Muhtar). Modada: (Alâeddin). Üsküdar İskelebaşında: (Merkez).

Hayatı ucuzlatmak için düşünülen tedbirler

Tüccar, ihracat gibi ithalâtında devlet kontrolü altına konması tasavvurlarına ne diyor?

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

İlk bakışta bütün istihlak maddelerimiz, iki kısma ayrılır: 1 — İçeride tedariki kabil olan maddeler. 2 — Dışardan getirilenler.

İçerde istihlal ettiğimiz maddelerin ucuzlatılması ve kalitelerinin yükseltilmesi için düşünülen en mühim tedbir: fazla ve iyi kalitede istihlal yaparak halkın istihlak ettiği maddelerin fiyatını düşürmek.

Hariçten ithal ettiğimiz mallar için de yurdumuzu en az mutavassıt ellerden geçerek girmesini temin etmek, bu malların da iyi vasıflı ve yüksek kaliteli olmalarını kontrol, alınan yerin, belli ve muayyen olması, ve ihrac edilecek mallara nasıl menşeh şahadetnamesi veriliyorsa ithal edilenlere de öylece bir ithal şahadetnamesi vermek bu şahadetnamenin üstünde alış fiyatlarını, badetnamenin üstünde satış fiyatlarını, sigorta ve nakliye masraflarını göstermek ve malm sürümüne ve almış şekline göre İktisat Vekâletinin tayin edeceği bir kâr tesbit etmek düşünülüyor.

Bu hususta dün salâhiyettar makamata ve ithalât tacirlerimizle konuştuk. Aldığımız cevapları aşağıya yazıyoruz: Suallerimiz salâhiyet sahibi bir zat şöyle cevap verdi:

Dahilde istihlal ettiğimiz maddelerin ucuzlatılması meselesini şu noktadan mütalea ediyoruz: İstihsalî çoğaltmak, malın kalitesini yükseltmek. Lüzumsuz mutavassıtları aradan çıkarmak, nakliyat masraflarını ucuzlatmak, vergi ve resimleri de azaltarak maliyet fiyatını indirmek.

Bunlar kabiliyeti tatbikiyesi olan çarelerdir. Herhangi bir yerli malı alam. Meselâ: Çorap bugün 75 kuruşa, aynı fiyata daha dayanıklı, daha yüksek kaliteli çorap yaptığımız anda hayat bir misli ucuzlaşmaz mı?

Hariçten getirtilmiş maddelere gelince: Burada mesele daha güçleşiyor. Buradaki toptancı tüccarlar Avrupadaki fabrikalarla çok defa doğrudan doğruya temasa gelemiyorlar. Avrupa, büyük komisyoncuları malı daha küçük komisyonculara, onlar da memleketimizdeki büyük komisyoncuya, büyük komisyoncu da toptancı tüccara devrediyor. Bu suretle herhangi bir mal, 4 - 5 mutavassıt elden geçmiş oluyor. Bu vaziyet düzeltilir, memleketteki toptancı tüccarın ecnebi fabrikadan doğrudan doğruya mal satın alması temin edilirse, arada yüzde beşten aşağı komisyonla çalışmayan 4 - 5 mutavassıtın yüzde yirmi, yüzde yirmi beş tutan kârı ithal maddesinin maliyetinden indirilir. Bu suretle hayat birdenbire yüzde 20 - 25 nisbetinde ucuzlaşmış olur.

İthal maddelerinde kârın tesbitine gelince, bu zaten mümkün oldukça tatbik edilmektedir. Her maddeye tatbik kabiliyeti olmamakla beraber meselâ kahve ticareti buna güzel bir misal olabilir. Üç, dört senedenberi kahvenin beynelmilel piyasaya nazaran toptancıya ancak yüzde muayyen bir fiyat farkıyla satılmasına müsaade olunur. Buna benzer mahiyette konulacak bir hüküm diğer mühim ithalât maddelerimize beynelmilel piyasalara veya benzeri maddeler fiyatlarına nazaran memleketimiz için en ucuz bir fiyat temini imkânı verecektir.

Ucuzluk bahsinde Klering usulünün dünya piyasalarındaki rekabetten istifade edebilmemize mâni olduğu söyleniyor, diyorsunuz. Bu cihet pek haklı görülebilir. Fakat bugün dünyanın için de bulunduğu iktisadî vaziyet klering sisteminin birdenbire kaldırılmasına imkân vermemektedir.

Memleketimiz, her memleketle karşı azamî ithalât imkânları vermediği kabul etmektedir. Ve buna karşı haklı olarak Türk mallarının aynı hüsnü niyetle karşılanmasını bekliyoruz. Eğer bu müteakabil münasebetin teessüsü kâbil olursa bize mal satan memleketlerin arasında gene rekabetten istifade imkânları bulacağız.

Vergi ve resimler bu meselenin hakikaten en mühim noktasıdır. Fakat Başvekilimiz hayatın ucuzlatılmasını

temin için hükümetin imkân veren resim ve vergileri derhal azamî derecede tenzil edeceğini söylemiştir. Bu sözler herhalde hakikaten yüksek olan gümrük rüsumuna da şamil olacaktır.

Bu izahattan sonra ithalât tacirlerimizle görüştük: Bir otomobil malzemesi ticarethanesi sahibi diyor ki:

Hayatı ucuzlatmak için alınan tedbirler herhalde iyi neticeler verecektir. Fakat bizce işin esası doğrudan doğruya gümrük resimleriyle muamele ve sair vergilerdedir. Bu vergiler azaltılmadıkça bilhassa ithalât maddeleri üzerinde esaslı bir ucuzluğun teminine imkân yoktur. Düşünün, meselâ biz fabrikasından 15 liraya aldığımız bir otomobil lâstığını ticarethanemizde tam 150 liraya satabiliyoruz. Beher kiloda 186 kuruş gümrüğü tutuyor.

Okunulan tedbirler arasında kârın tesbiti de var. Bazı tüccar, acemilikten malı pahalı alır, bazıları da, firması pek malûm olmayan iyi bir fabrika keşfeder. Bütün bunlar aşağı yukarı ticaretin sırlarıdır. Sonra dükkânın mevkiî, devrettiği malın çokluğu, kadrosunun genişliği, fiyat üzerine müessir olan âmillerdir. Bunları aynı sisteme nasıl sokabilecekler.

Bir mutavassıt meselesi yoktur. Varsa bile pek cüz'î fazlalık gösterir. Yüzde 3-4 kadar birşey. Asıl mesele, gümrük resimleriyle muamele vergilerinin indirilmesidir.

Bir başka tacir diyor ki: Hayatı ucuzlatmak için ilk şart, gümrük resimleriyle muamele vergilerinin indirilmesidir. Klering meseleleri de ayrıca mühimdir. Vaktile istediğimiz malı, her memleketin fabrikatörlerinden sorar, isimize gelen fiyatı bulunca alırdık. Bu arada rekabetten de azamî istifade ederdik. Şimdi vaziyet tamamen değişmiş bulunuyor. Klering müşkülâtı, meselâ (demir) gibi (bakır) gibi borsada muamele gören malların da spekülasyonunu intaç etti. Klering zorlukları Belçikada kilosu 8 kuruşa olan demiri bize Almanyadan 16 kuruşa almak mecburiyetini ihdas etti. Filhakika bu vaziyet karşılıklıdır. Almanlar da bizim ihracat mallarımızı pahalı alıyorlar. Fakat hayatın her cepheinden ucuzlatılması için herhalde bu vaziyetin lehimine olarak düzeltilmesi lâzımdır.

Mutavassıt, ehemmiyetli bir mesele değildir. Ekseri tüccarlar, fabrika ile mutavassıta lüzum görmeden münasebette dirler.

Bir cam ticarethanesi sahibi diyor ki: — Avrupada camdan ucuz birşey yoktur. Burada pahalı olmasının yegâne sebebi, gümrük rüsumu ve vergilerdir. Klering te her memlekette mal almamıza müsait değildir. O kadar ki yüzde yirmi beş fazla verdiğimiz vâkidir. Bir boya ticarethanesi sahibi diyor ki: — Bizim boya çeşitlerinde yüzde yüz ondan aşağı gümrük resmi olan yoktur. Mallarımız var ki gümrüğü yüzde üç yüzü bulur.

Hayatı ucuzlatmak için tek çare, gümrük resimlerini indirmektir. Sonra vergi sistemimiz de bence ıslaha mühtaçtır, Fransada bir usul var. Her müssesâ, derecesine göre her aylık devir yekünü üzerinden muayyen bir nisbette vergi verir. Meselâ bir boya dükkânı devrettiği yekün üzerinden yüzde 33 nisbetinde vergiye tâbise ay başında vergi memuru gelir. Esas defterin yekününe bakar. Yüzde 33 ün yüzde onunu vergi olarak alır. Bu suretle, spekülasyon, ve saire ortadan kalkar, vergi tahsilâtı da kolaylaşır.

Kâr tesbitine imkân göremiyorum, bu ancak çok fazla istihlal edilen haricâlem emtea üzerinde kabildir.

Bir edevati sıhhiye ticarethanesi sahibi diyor ki: — Gümrük ağırdır. Yüzde yüz vergi verdiğimiz mallar var. Bu şartlarla bilhassa ilâç ve laboratuvar âlât ve edevatının ucuzlatılması için tek çare vergi ve gümrük resminin azaltılmasıdır. Mutavassıt bizim ticarete büyük bir rol oynayamaz. Onların aralarındaki rekabet bu işi zaten azamî ucuzluğa indirmiştir.

K. Nuri

İzmirden Röportajlar

(Baş tarafı 6 ncı sayfada)

tıldığı görülmüştü. Hattâ fiatlar yükselir diyerek saklıyanlar daha sonra balyaların İzmirde taşınması masraflarını çıkaramadıkları için tütünlerini bira - karak köylerine kaçırmışlardı.

O bir kasırgaydı ve İzmirin yüz binlerce liralık tütün tüccarlarından kaç tanesi paldır küldür yuvarlanıp gitmişlerdi.

İşte benim tütüncü dostum da o topçulardandı.

Fakat şimdi şendi.

Elini omuzuma koydu:

— Bilirsin ki tütüncülük bende bir has talıktır. Bazı mazohist kadınlar vardır ki dayak yedikçe kocalarını daha çok severler, onun üstüne titrerler. Ben de öyleyim. Zarar ettim, bırakmadım. Zararım büyüdü, gene vaz geçmedim. Bir meteliğim kalmadı, gene «tövbeler olsun tütüncülüğe!» demedim. Yalnız bu sefer tüccarlıktan çiftçiliğe döndüm. Babam da öyleydi. Her şey aslama döner, diye bir lâf vardır. Ben de öyle oldum. Vaktile elimdeki tütünlere sekiz, on kuruşa satmışım. Evvelki yıl yetiştirirdim tütün seksene, geçen yıl da yüze gitti. Bu sene işler çok güzel olacak. Çünkü piyasada bir gram stok kalmadı. Dünyanın her tarafında büyük bir ihtiyaç var. Mahsul de inadına o kadar güzel ki... Rakip memleketlerde ise aksinedir. Ne güzel şeyler, de - ğil mi?.. Rekolte otuz milyon kilodur. İstenen miktar daha çok... Amerika - lılar hepsinden istihlal... Aylardanberi tütün bölgelerinde vızır vızır ekspresler doluyor. Mezardan kalkış ol - caktır bu... Buhran bitti artık... Buh - ran kalmadı. Zaten tabii bir şeydi canım. Son yüz yıllık iktisat tarihini yok -

larsak hemen göze çarpar. On on beş yılda bir defa her halde bir buhran olur ve tabii seyrini bititerek geçer.

Tütüncü dostum saatine baktı ve kalktı:

— Aman şu randevuyu kaçırma - yım. Amerikan (...) kumpanyasının şefeksperi (...) le sözleştik. Tekrar görüşelim. Daha ne kadar buradasın? Bir akşam...

Diyerek gitti.

Ragıp paşa otelinin önünden geçerken birisi seslendi. Dönüp baktım. Bu da başka bir tanıdık. Vaktile oturduğum evin biraz ilerisinde ve tramvay caddesi üzerine on dört bin lira harcı - yarak üç katlı beton bir apartiman yap - tırılmıştı. Eski den pek şen ve sık bir a - dam olduğu halde şimdi üzgündü ve pantolonunun dizleri fırlamış, ceketi - nin yakası yağ bağlamıştı.

— Ne var, ne yok. Nedir bu hal?

— Sımsarı bekliyordum.

Saate baktı:

— Saat on buçuğa geliyor. Halbuki dokuz buçukta burada bulunacaktı. A - lıçıyı da beraber getirecekti. Amma, biraz daha bekliyeyim, belki gelir...

— Apartımanı yaptırırken dört beş bin lira kadar borca girmiştin. Onu ödiye - memiş. Satmak isteyince geçen yıl an - cak on bin lira vermişler. Razi olma - mış. Fakat şimdi yedi bin lira verseler bayram yapacakmış. Çünkü bu para o zamana kadar biriken faizlerle birlikte borcunu kapatabiliyormuş.

— Ya senin harcadığın paralar...

— Onlardan vaz geçtim. Namusum kurtulsun da...

Emlâk sımsarı geldi. Ona sordum:

— Bütün emlâk fiatları böyle düş - kün müdür?

— Sorma... Geçen gün Bornovada yedi odalı, kocaman bahçeli kâgir bir villayı iki bin yüz liraya verdik... Beş yıl önce üç bin iki yüz liraya aldığı evi bugün bin beş yüze vermek isteyen bir - risi var, müşteri bulamıyor. Şuracıkta Beyler sokağında dört yıl önce dokuz bin liraya yaptırılan koca bir ev şimdi üç bin yüze satıldı. Yıldan yıla düşü - yor.

— Sebep?

— Para yok... Kazanç az... Az çok paralı olanlar da birer ikişer İzmirden gidiyorlar.

— Arkadaşım, kendi işini konuşmak için sabırsızlanıyordu. Ona sordum:

— Faizler çok mu yüksek?

— Son kanun epeyce işe yaradı. Fa - izciler azaldılar. Hani şu (borç para verme) kanunu mudur, nedir? Eğer benim borçlandığım sırada bu kanun da olaydı, bu hale uğramazdım.

— Kiralar nasıl?

— Onlarda da aynı nisbette düşük - lük var. Vaktile (pahalı şehir) diye a - nılan İzmir bugün (ucuz şehir) adına hak kazanmıştır. Meselâ altı yıl önce senelik kirası dokuz yüz lira olan bir ev şimdi üç yüze tutulabiliyor. Benim küçük bir evim vardı. Üç odalı bir şey - di ve yirmi beş lira aylıkla verirdim. Şimdi ne getiriyor, biliyor musun?

— Ne getiriyor?

— On bir lira...

— ...

— O da bin nazla... Giren kiracı çık - masın diye zavallı annem kâpiya astı - ğı sarmısak, çocuk papucu ve mavi boncuğun yerinde durup durmadığına her gün bakıyor.

Kadircan Kafi

Inhisarlar U. Müdürlüğünden:

3300 Kilo üstüğü	saat 13 de
500 » arap sabunu	» 14 »
2000 » soda	» 15 »
5000 » mühür kurşunu	» 16 »

I — Yukarıda cins ve miktarı yazılı (4) kalem malzeme nümune ve şartnamesi mucibince pazarlıkla satın alınacaktır.

II — Pazarlık 4/XI/1936 tarihine rastlayan Çarşamba günü yukarıda hizalarında gösterilen saatler de Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

III — İsteklilerin nümune ve şartnamelerini görmek üzere her gün pazarlık için de tayin olunan gün ve saatte % 7,5 güvenme parasile birlikte ismi geçen komisyona gelmeleri lâzımdır. (2274)

İstanbul 4 üncü İcra Memurluğundan:

Emlâk ve Eytam Bankası Türk Anonim Şirketine birinci derece ve sırada olup tamamına yeminli ehli vukuf marifetile (6628) Altı bin altı yüz yirmi sekiz lira kıymet takdir edilmiş olan Üsküdar Selimiyyede Bahçevan is - kelesinde 9/11 numaralı bahçe: Mezkûr bostanın etrafı kısmen kuru du - var ve kısmen tel ile çevrilmiş olup derununda büyük su havuzu dört a - det dolaplı bostan kuyusu ortasında ceryan eden dere üzerinde bir köprü ve bir kat kısmen taş ve kısmen salaş haneye tahsis olunan mahallin etra - fı galveniz ile mestur olup burada helâyı havi bir, avlu tahta bölme ile iki - ye ayrılmış bir oda ve bahçeli ayrı ayrı kapıları bulunan üç oda iki abdest - hane bir ambar ve bir kümes mevcut, iki kat ahşap hanede zemin katında toprak bir ev ve birinin zemini tahta diğerinin taş döşeli iki ahır üst katta bir sofa üzerinde iki oda harici kalvaniz mutfak ve salaş helâ ve ayrıca bir kat taş ambar ve bostanın umumunda ziraa mâni olmayacak derecede seyrek dikilmiş muhtelif cinstе meyva ağaçları üç asma çardağı ve kuyular - dan su isalesi için yapılmış tahta suyolları mevcut olup tamamı açık arttır - maya konmuş olup ilân tarihinden itibaren şartnamesi herkes tarafından gö - rülebilecek ve 7/12/936 tarihine raslayan pazartesi günü saat 14 den 16 ya kadar dairemizde açık arttırma suretile satılacaktır. Satış Emlâk ve Eytam Bankasının 844 No.lu kanunu hükümlerine tabi olduğun - dan mezkûr kanunun 15 inci maddesine tevfikan ikinci bir arttırma yapı - maksızın gayrimenkul, yukarıda yazılı günde en fazla arttırmanın üzerinde bi - rakılacaktır. Arttırmaya iştirak için muhammen kıymetin yüzde yedi beşüğü nisbetinde pey akçesi veya Milli bir Bankanın teminat mektubu tevdi edil - mek lâzımdır. Biriken bina vergileri çöp ve fener resimleri ve dellâliye ve vakıf icaresi satış bedelinden ödenir. Yirmi senelik evkaf taviz bedeli müşteriye aittir. Satış bedeli peşin ödemek lâzımdır. İcra ve if - lâs kanununun 126 ncı maddesine tevfikan İpotek sahibi alacaklılarla diğer alâkadarların gayrimenkul üzerindeki haklarını ve hususile faiz ve masraflarına dair olan iddialarını evrakı müsbitelerile birlikte 20 gün içinde dairemize bildirmeleri lâzımdır. Aksi halde hakları tapu sicillerile sabit ol - madıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Alâkadarların işbu kanun maddesine uygun surette hareket etmeleri ve daha fazla malûmat al - mak isteyenlerin 34/1176 dosya No. sile dairemize müracaatları ilân olunur. 20 senelik taviz bedeli müşteriye aittir. (422)

İşte bu en ufak fark

Krem Pertev'in faikiyetini size anlatabilir. Çünkü: Krem Pertev: Her hangi bir tesadüfün veya mahiyeti meç - hul bir keşfin neticesi de - ğildir. Krem Pertev çok çalı - şılmış ve çok tecrübeler - den sonra kibar mahafile takdim edilmiş yegâne Krem olup başlıca fevaidi: Cild - deki mesamati yumuşatarak kapatır. Bu suretle bu me - samati haric tesirattan mu - hafaza ederek cildin pürüz - lerini def'eder. Cildi besler ve bu suretle gençlik ve te - raveti temin eder.

Cildde şeffaf ve gayrikabili nüfuz bir tabaka yapar ki yazın sıcağın, kışın, soğğun tahribatına mâni olur.

Mühim bir tavsiye

Yastık, yorgan ve şiltelerinizi kuş tüyünden yapınız. Yatması rahat, kışın sıcak, yazın serindir. Kilosu 75 kuruştan başlar. Fabrika ve satış deposu İstanbul, Çakmakçılarda Kuştâyü fabrikası. Tel: 23027 Ankara satış yeri: Yerli Mallar Pazarı

Son Posta

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25. İSTANBUL

İlan fiatları

- 1 — Gazetenin esas yazısıyla bir sütunun iki satırı bir (santim) sayılır.
- 2 — Sahifesine göre bir santim ilân fiatı şunlardır:

Sahife	: 1 — 400 kuruş
»	: 2 — 250 »
»	: 3 — 200 »
»	: 4 — 100 »
Diğer yerler	: — 60 »
Son sahife	: — 30 »

- 3 — Bir santimde vasatî (8) kelime vardır.
- 4 — İnce ve kalın yazılar tutacakları yere göre santimle ölçülür.

Ruzvelt tekrar Cumhuriyet Reisi oluyor

Kat'î netice bu akşam belli olacak

İntihabatta kanlı çarpışmalar oldu

Ruzveltin kahir bir ekseriyet kazanacağı muhakkak sayılıyor

45 milyon müntehipten ekserisi reylerini Ruzvelt lehine kullandılar

İntihabata karşı gösterilen alâka bir rekor teşkil etmektedir. İstihbaratta 500 bin kişi kullanıldı

Amerikada dün yapılan siyasi maçın galip ve mağlûbu

Ruzvelt

London

Nevyork, 4 (Unayded Pres muhabirinden) — Amerikada Cumhuriyetin intihabı şimdiye kadar görülmemiş bir alâka ve heyecan içinde cereyan etmiştir. Seçime iştirak edenlerin (Devamı 10 uncu sayfada)

Polis mesleğine yeni bir istikamet verilecek

Polis maaşları arttırılacak, orta mektep mezunları 20 lira, lise mezunları ise 22 yüksek tahsil mezunları da 25 lira maaşla mesleğe girebilecekler

Ankara, 3 (Telefonla) — Bugün tatil edilmiş olan polis teşkilât kanununun kabul ettiği esaslar ve polis kadrosu memleketin göstermekte olduğu yüksek inkişaf karşısında zamanın (Devamı 10 uncu sayfada)

"Bu memleket sade erkeklerin mi, neden hep onlar ölecekmiş?,"

Yirmi beş yılda dört harp gören ihtiyar analarla kadının askerliğine dair görüşüm.

Yazan : Kemal Tahir

"Kadın elbette asker olmalı" diyen üç nane

Kadınlarımızın askerliği mevzuu bahs. Bu artık ne olmaz bir iş, ne de garip bir fantezidir. Kadın, avukat, kadının doktor, kadın polis olduktan sonra kadının askerliği tabiidir. Zaten bütün tarihî devirlerde, lirik edebiyatın yarı şiirli, yarı miskin tasvir ettiği kadın sırası gelince, erkeğinin yanından dövüşmesini pekâlâ bilmıştır. (Devamı 7 inci sayfada)

BUGÜN

16

SAYFA

Antakyada Türk kız lisesi kapatıldı

Sancakta cumhuriyet bayramı ve Büyük Millet Meclisinin açılışı büyük tazahüratla kutlandı

Antalya 3 — Cumhuriyet bayramı günü yapılan tazahürata iştirak ettikleri için Antakya Türk kız lisesi hükümet tarafından kapatılmıştır. Bu hâdisse sancakta heyecanlı akisler yapmış, hükümete yüzlerce protesto çekilmiş, sancaktaki bütün Türk mektepleri protesta maksadile grev ilân etmişlerdir. Grev sükûnetle devam etmekte, halk (Devamı 10 uncu sayfada)

Kadınların askerliği

Kanun lâiyhası meclise seykedildiği gün Ankara kız lisesi miting yapacak

Ankara 3 — Kadınların askerliği hakkında hazırlanan kanun lâiyhası kabul edilir edilmez kız mekteplerine erkek mekteplerinde olduğu gibi askerî dersler ilâve edilecek ve hazırlık kıt'aları kurulacaktır.

Mektepler dışında ise senenin muayyen mevsimlerinde ve muayyen yaşlar arasında kadınlar hazırlama kurslarına alınarak yetiştirileceklerdir.

Lâiyha Büyük Millet Meclisine sevk edildiği gün Ankara kız lisesi kanununun kabulü lehinde bir miting tertip edecektir. Bu mitinge Ankaradaki bütün kız mekteplerinin iştirak edecekleri söylenmektedir.

İhtilâlciler bu akşam Madrیده giriyorlar

Madrid dün ağır topçu ateşi altına alındı

Madrid, (United Press muhabirinden) — General Frankonun askerleri bu dakikada Madritten yalnız 6 mil mesafede bulunuyorlar. Sabahdan beri başlamış olan ağır topçu bombardımanı payitahtta büyük bir panik uyandırmış ve oldukça tahribat yapmıştır. Asî kitaların yarın akşama kadar Madrیده girecekleri muhakkak sayılmaktadır. (Devamı 3 üncü sayfada)

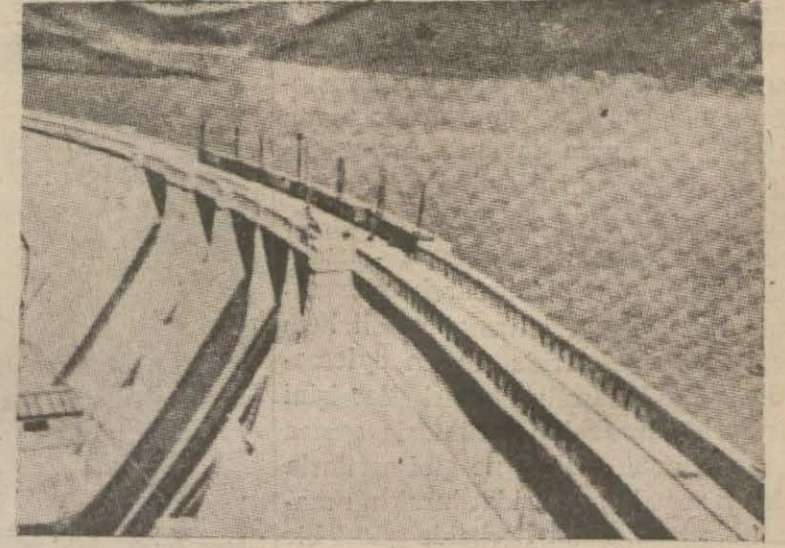
Ankara bol suya kavuştu

İsmet İnönü Çubuk barajını ve filtre İstasyonunu dün açtılar

"Bunu yapanlar su gibi aziz olsunlar,"

Eser, Cumhuriyetin sevinilecek öğünülecek bir muvaffakiyettir. İsmet İnönü Nafia Vekili Ali Çetinkayayı tebrik etti

Ankara, 3 (Hususî) — Çubuk barajı ve filtre istasyonu bugün Başvekil İsmet İnönünün eliyle açılmıştır. Merasim fevkalâde parlak olmuştur. Ankara, Türk işçilerinin yaptıkları, büyük bent ile senelerden beri hasret olduğu bol suya ziyadesiyle kavuşmuştur. Başvekil İsmet İnönünün ziyaset ettikleri bu merasimde Büyük Millet Meclisi Reisi

Çubuk barajından bir görünüş

Abdülhalik ve Bayan Âfet ile vekiller, mebuslar, ordu müfettişi Ordu general Ali Sait ve büyük erkânharbiye (Devamı 12 inci sayfada)

Mareşal Fevzi Çakmak dün Bükreşe vardı

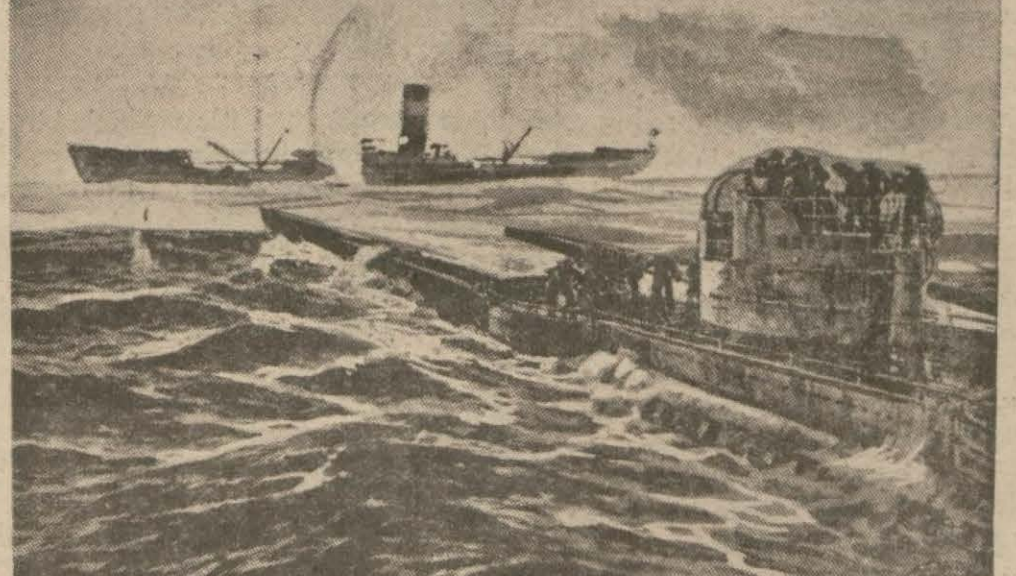
Büyük Erkân Harbiye Reisi Bükreşte Kralın ve ecnebi Devlet Reislerinin indikleri istasyonda karşılanmıştır

Bükreş, 3 — Anadolu ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Hamidiye kruvazörü bugün saat 11 de Köstence önüne gelmiş ve limandan içeri girerek rıhtıma yanaşmıştır. Büyük Erkânharbiye Reisi Ma-

reşal Fevzi Çakmak ile maiyetindeki Türk hey'eti saat tam 12 de rıhtıma çıkmış ve bu esnada 21 pare top atılmak suretile selâmlanmıştır. Mareşal rıhtımda ordu ve büyük erkânharbiye (Devamı 12 inci sayfada)

EMDENİN İSTANBULA GELEN KUMANDANI ANLATIYOR!

Umumî harpte sekiz gemiyi nasıl batırmıştım?

(Yazısı 6 inci sayfada)